

TRAFIKKONTORET

BILAGA 2
AVFALLSPLAN FÖR STOCKHOLMS KOMMUN 2008-2012

FÖRSLAG TILL
**AVFALLSPLAN FÖR
STOCKHOLMS KOMMUN
2008-2012**

LÄSANVISNING

Föreliggande avfallsplan har delats in i två huvudkapitel och 8 bilagor.

Kapitel 1 är ett inledande kapitel som redogör för bakgrund, syfte och krav på avfallsplanens innehåll.

Kapitel 2 innehåller övergripande mål och delmål för Stockholms framtida avfallshantering. Kapitlet innehåller även en beskrivning av åtgärder som kommunen planerar att vidta för att nå målen. Kapitlet avslutas med en konsekvensanalys.

Bilaga 1 Beskrivning av Stockholms stad.

Bilaga 2 Beskrivning av avfallsmängder och flöden.

Bilaga 3 Uppgifter om anläggningar för återvinning eller bortskaffande av avfall i Stockholms Stad.

Bilaga 4 Uppgifter om nedlagda avfallsupplag i Stockholm.

Bilaga 5 Sammanställning av nationella och regionala miljömål som berör avfall.

Bilaga 6 Sammanställning av lagkrav som berör avfall.

Bilaga 7 Miljöbedömning av avfallsplan för Stockholms stad.

Bilaga 8 Ordlista och definitioner.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

LÄSANVISNING	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
INLEDNING.....	5
BAKGRUND	5
AVFALLSPLANENS INNEHÅLL	5
STOCKHOLMS FRAMTIDA AVFALLSHANTERING	7
UPPFÖLJNING OCH AVSTÄMNING AV AVFALLSPLAN 2008-2013	7
STYRMEDEL FÖR ATT NÅ AVFALLSPLANENS MÅL	8
MÅL 1. MÄNGDEN GENERERAT AVFALL PER INVÅNARE SKA MINSKA.....	8
MÅL 2. ALLT FARLIGT AVFALL SOM UPPKOMMER INOM KOMMUNEN SKA SAMLAS IN OCH OMHÄNDERTAS PÅ ETT MILJÖRIKTIGT SÄTT	10
MÅL 3. MÄNGDEN AVFALL SOM NYTTIGGÖRS SKA ÖKA	13
MÅL 4. STOCKHOLMS AVFALLSHANTERING SKA PRÄGLAS AV GOD TILLGÄNGLIGHET.....	18
KONSEKVENSER AV AVFALLSPLANEN.....	21

Bilagor

Bilaga 1 Beskrivning av Stockholms stad.

Bilaga 2 Beskrivning av avfallsmängder och flöden.

Bilaga 3 Uppgifter om anläggningar för återvinning eller bortskaffande av avfall i Stockholms Stad.

Bilaga 4 Uppgifter om nedlagda avfallsupplag i Stockholm.

Bilaga 5 Sammanställning av nationella och regionala miljömål som berör avfall.

Bilaga 6 Sammanställning av lagkrav som berör avfall.

Bilaga 7 Miljöbedömning av avfallsplan för Stockholms stad.

Bilaga 8 Ordlista och definitioner.

INLEDNING

BAKGRUND

I miljöbalken (SFS 1998:808) finns ett krav om att varje kommun ska upprätta en renhållningsordning med föreskrifter och avfallsplan. Stockholms första avfallsplan antogs i början av 1990-talet och sedan dess har avfallsplanerna kontinuerligt uppdaterats för att vara aktuella med givna förutsättningar.

Enligt miljöbalken är syftet med avfallsplanen att redovisa uppgifter om allt avfall som uppkommer inom kommunen. Syftet är också att redovisa vilka mål och åtgärder som kommunen långsiktigt planerar för att avfallens mängd och farlighet ska minska.

Avfallsplanen riktar sig till alla som verkar och bor i staden. Detta innebär att avfallsplanen ska fungera som ett vägledande planeringsdokument för stadens samtliga invånare och verksamhetsutövare.

AVFALLSPLANENS INNEHÅLL

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning (SNFS 2006:6) ska en avfallsplan bl.a. innehålla:

- En beskrivning av nuläget
- Uppgifter om nedlagda deponier
- Mål och åtgärder för avfall som kommunen ansvarar över
- Mål och åtgärder för avfall som kommunen inte ansvarar över
- Beskrivning av hur målen i planen ska följas upp
- Beskrivning av hur samråd och miljöbedömning har genomförts
- Beskrivning av hur målen i den föregående planen har följts upp
- Underlag till länsstyrelsens sammanställning
- Ett särskilt avsnitt om förpackningar och platser för insamling av förpackningsavfall
- Uppgifter om åtgärder för att främja användning av förpackningar

STOCKHOLMS FRAMTIDA AVFALLSHANTERING

Målen i Stockholms avfallsplan är uppdelade på inriktningsmål och delmål. Inriktningsmålen är övergripande och riktar sig till alla som lever och verkar i staden. Delmålen är avgränsade till de avfallsslag och avfallsinnehavare som staden har inflytande över. Det vill säga för hushållsavfall och för stadens egen verksamhet. Delmålen ska uppfyllas under planperioden. Till varje delmål finns åtgärder redovisade.

UPPFÖLJNING OCH AVSTÄMNING

Avfallsplanen ska vara ett långsiktigt levande planeringsdokument för de som bor och verkar inom staden. För att bedöma om avfallsplanens mål nås krävs att en uppföljning av planen sker. I det miljöstrategiska arbetet ska uppföljningen leda till en ständig förbättring av avfallshanteringen och även få till följd en ökad materialåtervinning och energiutvinning i enlighet med avfallshierarkin.

Trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljning av avfallsplanen. En årlig uppföljning av de nyckeltal som redovisas under respektive delmål anges i trafik- och renhållningsnämndens verksamhetsberättelse. I slutet av år 2010 ska en fördjupad avstämning redovisas för att klarlägga om delmålen nås under planperioden samt utifrån de förändringar som skett eller förväntas ske inom lagstiftningsområdet.

STYRMEDEL FÖR ATT NÅ AVFALLSPLANENS MÅL

Stadens styrmedel för att nå avfallsplanens mål är i första hand de kommunala renhållningsföreskrifterna, den kommunala renhållningstaxan för hushållsavfall avfall, tillsyn av avfallshanteringen samt olika informationsinsatser. Även andra kommunala föreskrifter, ex. hälsoskyddsföreskrifter samt taxan för vatten- och avlopp kan i viss mån utgöra styrmedel för att nå målen.

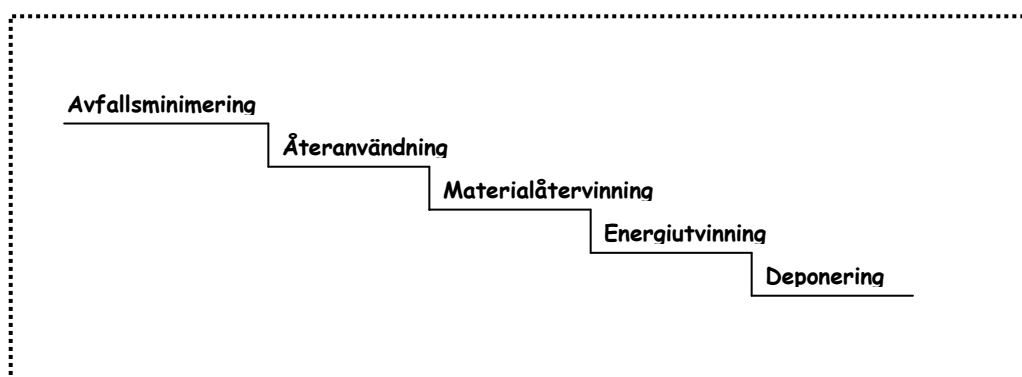
I de kommunala renhållningsföreskrifterna föreskriver staden om hur hanteringen av avfall ska ske. Vidare föreskriver staden om hur utrymmen, behållare och andra anordningar för hantering av avfall ska vara beskaffade och skötas.

Den kommunala avfallsstaxan är differentierad för att främja återanvändning och återvinning. Rent konkret innebär detta att avfallsinnehavarens kostnad för hämtning av avfallet blir jämförelsevis lägre vid miljömässigt bättre alternativ.

Staden har ett stort ansvar för att tillhandahålla målgruppsanpassad information till olika avfallsinnehavare. Informationen bör leda till att avfallsinnehavaren agerar på ett, ur miljösynpunkt, riktigt sätt och på så sätt bidrar till att avfallsplanens mål uppnås.

MÅL 1. MÄNGDEN GENERERAT AVFALL PER INVÅNARE SKA MINSKA

Att minska mängden avfall som genereras är en av de största och viktigaste utmaningarna inom miljöarbetet och i enlighet med EU:s avfallshierarki, eller i dagligt tal avfallstrappan, är detta det främsta miljömålet inom avfallsområdet i Stockholms stad (se Figur 1).

Figur 1. EU:s medlemsstater har enats om en hierarki för hur avfall ska omhändertas. Att minska mängden avfall som genereras innebär att de två översta trappstegen prioriteras.

Mängden avfall som genereras i samhället styrs av många olika faktorer och är till stor del konjunkturberoende. En förutsättning för att nå målet är att resurserna utnyttjas effektivare, konsumtionsmönstren förändras, en produkts livstid förlängs och avfall från produkter minskar under hela livscykeln.¹

Staden har få verktyg för att direkt påverka flödena av avfall. Inom den egna verksamheten har dock staden en viktig roll i arbetet att minska avfallsmängderna.

För att nå målet erfordras förändrade produktionsmetoder och en medvetenhet hos konsumenten att välja produkter som genererar mindre avfall. För att öka medvetenheten hos konsumenten bör därför stadens informationsinsatser utgå från avfallshierarkin.

Inom staden finns idag god kunskap om avfallsströmmarna av det avfall som faller under det kommunala renhållningsansvaret. För de avfallsslag som ligger utanför stadens ansvar saknas i många fall den kunskapen, exempelvis bygg- och rivningsavfall. För att möjliggöra en bedömning av måluppfyllelsen bör staden arbeta för att öka kunskapen om avfallsströmmarna. Detta kräver bl.a. att det förvaltningsövergripande samarbetet rörande avfallsfrågor fortsätter att vidareutvecklas.

Delmål 1. Mängden genererat hushållsavfall per invånare ska inte öka jämfört med år 2006

Staden har insamlings- och behandlingsansvar för allt hushållsavfall som uppkommer inom kommunen (undantaget det som producenterna ansvarar för). För att minska belastningen på miljön är det viktigt att mängden hushållsavfall är så liten som möjligt. Uppföljning av delmålet visar att mängden hushållsavfall har ökat från 510 kg per invånare och år till 583 kg per invånare och år mellan år 2003 och 2006. En minskning av avfallsmängderna kan ske genom att en större del avfall återanvänds eller genom att producenterna av varor tillverkar varor, som ur ett livscykelperspektiv, genererar mindre avfallsmängder.

¹ Miljö 2010: Vår framtid –vårt val, Kommissionens meddelande till rådet, europaparlamentet, ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén (2001/0029 (COD))

Alla avfallsinnehavare och producenter av produkter och varor är ansvariga för att delmålet ska nås liksom stadens nämnder och styrelser.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Insamlad mängd hushållsavfall, kg per invånare och år Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Med genererat hushållsavfall avses i detta delmål och nyckeltal den totala hanterade mängden "soppåse", utsorterat matavfall, farligt avfall, grovavfall samt producentansvarsavfall (förpackningar, tidningar och el-avfall). Läkemedelsavfall, latrin och fettavskiljarslam exkluderas. År 2006 genererades ca 583 kg hushållsavfall per invånare. Statistik hämtas från insamlingsentreprenörer, producenter och behandlingsanläggningar.

Delmål 2. Staden ska aktivt och systematiskt utnyttja tillgängliga medel i syfte att stimulera verksamheter och invånare att minimera uppkomsten av avfall.

Med *aktivt* och *systematiskt* och med *tillgängliga* medel menas att varje verksamhet, styrelse eller nämnd, långsiktigt och som en naturlig del av sin kärnverksamhet ska planera och utföra verksamheten, informera, upphandla och följa upp, med sikte på att stimulera såväl verksamheter som invånare att minimera uppkomsten av avfall.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Insamlad mängd hushållsavfall, kg per invånare och år Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Med genererat hushållsavfall avses i detta delmål och nyckeltal den totala hanterade mängden "soppåse", utsorterat matavfall, farligt avfall, grovavfall samt producentansvarsavfall (förpackningar, tidningar och el-avfall). Läkemedelsavfall, latrin och fettavskiljarslam exkluderas. År 2006 genererades ca 583 kg hushållsavfall per invånare. Statistik hämtas från insamlingsentreprenörer, producenter och behandlingsanläggningar.

MÅL 2. ALLT FARLIGT AVFALL SOM UPPKOMMER INOM KOMMUNEN SKA SAMLAS IN OCH OMHÄNDERTAS PÅ ETT MILJÖRIKTIGT SÄTT

Det farliga avfallet har inverkan på människors hälsa och miljön samt på avfallshanteringen i insamlings- och behandlingsledet. För att minska belastningen på människors hälsa och miljön samt för att inte störa

behandling av avfall och avloppsvatten är det därför viktigt att minska mängden farligt avfall som genereras och öka andelen som samlas in och omhändertas på ett riktigt sätt.

Många produkter som används i hushåll och verksamheter klassas som farligt avfall, ex. lacknafta, målarfärg och el-artiklar. Insamlings- och behandlingsansvaret för hushållens farliga avfall är delat mellan staden och el-producenterna. Staden har ansvar för den del som inte faller under producenternas ansvar (avfall från elektriska och elektroniska produkter), dvs. främst olika slags kemikalier. Verksamhetsutövaren har ansvar för att det farliga avfall som uppkommer inom dess verksamhet omhändertas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Delmål 1. Hushållen ska erbjudas goda möjligheter att lämna ifrån sig sitt farliga avfall

En förutsättning för att öka andelen farligt avfall som samlas in och omhändertas på ett riktigt sätt är att hushållen erbjuds goda möjligheter att lämna ifrån sig sitt farliga avfall.

Idag tillhandahåller staden en kombination av fasta och mobila insamlingssystem för hushållens farliga avfall. Hushållen har möjligheten att lämna in farligt avfall vid någon av stadens fasta miljöstationer, återvinningscentraler, återvinningsbåten, avtalade färghandlare eller till den mobila miljöstationen. Fastighetsnära insamling av hushållens farliga avfall är möjlig i de fall ställda säkerhetsaspekter mm tillgodoses.

Trafik- och renhållningsnämnden och el-producenter är gemensamt ansvariga för att skapa goda insamlingssystem för att delmålet ska nås. Hushållen är viktiga aktörer för att det farliga avfallet sorteras och lämnas till insamlingssystemet.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Antal hushåll per fast insamlingspunkt för hushållens farliga avfall Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 fanns 16 miljöstationer, 4 återvinningscentraler och 25 avtalade färghandlare. Detta motsvarar ca 25 600 hushåll per miljöstation, 102 400 hushåll per ÅVC och 16 400 hushåll per avtalad färghandlare. Uppgifter hämtas från Trafik- och renhållningsnämnden.

2. Antal hushåll per mobil insamlingspunkt (hållplats och stopp) för hushållens farliga avfall Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 hade miljöbilen 84 hållplatser och 336 stopp. Detta motsvarar ca 4 900 hushåll per hållplats och 1 220 hushåll per stopp. Uppgifter hämtas från Trafik- och renhållningsnämnden.
3. Antal hushåll per publik insamlingspunkt för småbatterier Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 fanns ca 1 000 publika insamlingspunkter för småbatterier. Detta motsvarar ca 410 hushåll per insamlingspunkt. Uppgifter hämtas från Trafik- och renhållningsnämnden.
4. Insamlad mängd farligt avfall från hushållen, kg per invånare Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 samlades 657 ton kemikalier, 96 ton småbatterier, 10 192 ton el-avfall (inkl. kylmöbler) in. Detta motsvarar ca 0,9 kg kemikalier, 0,1 kg småbatterier, 13,2 kg el-avfall per invånare. Uppgifter hämtas från insamlingsentreprenörer och el-producenter.
5. Insamlad mängd blybatterier, kg per invånare Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 samlades ca 1 860 ton blybatterier in. Detta motsvarar ca 2 kg per invånare. Uppgifter hämtas länsvis från Returbatt AB.

Delmål 2. Andel invånare som bedömer att de har en god kunskap om hur det farliga avfallet ska sorteras ska överstiga 90 procent

För att öka andelen farligt avfall som samlas in och omhändertas på ett riktigt sätt är det viktigt att avfallsinnehavaren har god kunskap om vad som klassas som farligt avfall, hur det ska sorteras och vart det ska lämnas. För att nå delmålet krävs därför att trafik- och renhållningsnämnden och andra berörda nämnder informerar hushållen om detta. Trafik- och renhållningsnämnden bör även kontinuerligt utföra brukarundersökningar som visar hur kunskapsnivån förändras.

Trafik- och renhållningsnämnden ansvarar för att delmålet nås i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, samtliga stadsdelsnämnder och el-producenter.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Andel invånare som bedömer att de har goda eller mycket goda kunskaper om hur det farliga avfallet ska sorteras Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Brukarundersökning utförd 2006 visar att 86 % av boende i villor respektive 84 % av boende i flerbostadshus bedömer att de har goda eller mycket goda kunskaper om hur det farliga avfallet ska sorteras. Brukarundersökningarna kommer att följas upp regelbundet.

Delmål 3. Andel avfall i "soppåsen" och i grovavfallet som utgörs av farligt avfall ska minska till mindre än 1 promille

Plockanalyser utförda av dåvarande renhållningsförvaltningen tyder på att cirka en procent av "soppåsens" innehåll består av farligt avfall. Av detta är hälften sådant farligt avfall som kommunen ansvarar för och den andra hälften el-avfall, vilket producenterna ansvarar för. Staden saknar för närvarande kunskap om andelen farligt avfall i grovavfallet. Det finns krav om att allt farligt avfall ska hållas skilt från annat avfall och behandlas separat.

För att minska mängden farligt avfall i "soppåsen" krävs omfattande informationsinsatser rörande såväl produktval som hantering av uppkommet farligt avfall samt en utveckling av insamlingssystemet för farligt avfall.

Trafik- och renhållningsnämnden i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, och avfallsinnehavare är ansvariga för att delmålet nås.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Andel farligt avfall, som faller under det kommunala renhållningsansvaret, i "soppåsen" Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Plockanalys utförd år 2003 visar att "soppåsen" innehåller 0,5 procent farligt avfall, som faller under det kommunala renhållningsansvaret. Uppgifter hämtas från resultat av plockanalyser.
2. Andel el-avfall i "soppåsen" Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Plockanalys utförd år 2003 visar att "soppåsen" innehåller 0,5 procent el-avfall. Uppgifter hämtas från resultat av plockanalyser.
3. Andel farligt avfall i grovavfallet, inklusive el-avfall Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Uppgifter saknas. Uppgifter hämtas från resultat av plockanalyser.

MÅL 3. MÄNGDEN AVFALL SOM NYTTIGGÖRS SKA ÖKA

Genom att producera varor och produkter av återvunnet material samt el och fjärrvärme av utsorterat brännbart avfall kan stora mängder energi och naturresurser sparas. Det är därför angeläget att öka andelen avfall som nyttiggörs genom materialåtervinning i första hand och energiåtervinning i andra hand. Vid val av återvinningsmetod ska EU:s avfallshierarki, en bedömning av resurseffektivitet samt den totala miljönyttan sammanvägas. Målsättningen är att "flytta" genererat avfall ett steg uppåt i avfallsstegen och därmed nyttja avfallet som en resurs

och att endast avfall som på grund av dess egenskaper är olämpliga att omhändertas på annat sätt ska deponeras. Avfall som materialåtervinns ska nyttjas för detta så länge det är det miljömässigt bäst och sedan i den mån det är möjligt nyttjas för energiåtervinning.

Avfall ska sorteras så att de kan behandlas efter sina egenskaper. För att restprodukten ska kunna återföras i kretsloppet bör avfallet även vara så sorterat att det är fritt från föroreningar.

En förutsättning för att mängden avfall som nyttiggörs ska öka är att det finns tillräcklig behandlingskapacitet och en stark eftermarknad för respektive avfallsslag.

Staden upphandlar årligen varor och tjänster till den egna verksamheten för stora belopp. I upphandlingsskedet bör hänsyn tas till varans hela livscykel. Exempelvis bör krav på att varan ska vara förpackad på ett sätt som genererar mindre avfall ställas. För att möjliggöra detta krävs att de som arbetar med upphandling har god kunskap om vilka möjligheter som finns för att ställa sådana krav.

Delmål 1. Minst 30 procent av hushållsavfallet ska återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling

Det nationella målet är att 50 procent av hushållsavfallet, senast år 2010, ska återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling. I dag behandlas den största delen av Stockholms hushållsavfall genom förbränning med energiutvinning. Målsättningen är att ”flytta” genererat avfall ett steg uppåt i avfallsstegen så en större andel materialåtervinns och att endast avfall som på grund av dess egenskaper är olämpliga att omhändertas på annat sätt deponeras.

En förutsättning för att mängden avfall som materialåtervinns ska öka är att det finns en marknad för återvunnet material och produkter som innehåller återvunnet material. Genom att, i tex. upphandlingar, ställa krav på varans sammansättning kan staden medverka till att marknaden för dessa växer.

Trafik- och renhållningsnämnden, producenterna och samtliga avfallsinnehavare är viktiga aktörer för att delmålet ska nås.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Andel hushållsavfall som materialåtervinns. Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Trafik- och renhållningsnämnden erhåller denna information från stadens upphandlade grovavfallsentreprenörer samt entreprenörer som sköter ÅVC.

Delmål 2. Andel avfall i "soppåsen" respektive grovavfallet som utgörs av förpackningar och tidningar ska vara mindre än 5 procent

Enligt förordningen om producentansvar för förpackningar samt enligt förordningen om returpapper ska förpackningar och returpapper sorteras ut och lämnas till producenternas insamlingssystem.

Plockanalyser utförda av renhållningsförvaltningen tyder på att ca 25 procent av hushållens "soppåse" består av förpackningar och tidningar och belastar därmed stadens hantering av hushållsavfall. Utöver ovan nämnda 25 procent tillkommer ca 3 procent mjukplast som idag hanteras som en bränslefraktion enligt avtal mellan Staden och Plastkretsen. Staden saknar för närvarande kunskap om andel förpackningar och tidningar i verksamheternas hushållsavfall.

För att få kunskap om måluppfyllelsen krävs kontinuerliga plockanalyser av såväl hushållens som verksamheternas hushållsavfall.

För att minska andelen förpackningar och tidningar i "soppåsen" och i grovavfallet krävs riktade informationsinsatser och en förbättring av producenternas insamlingssystem. Staden har ansvar för att informera hushållen om skyldigheten att sortera ut förpackningar och tidningar samt om tillgängliga insamlingssystem, medan producenterna har ansvar för motsvarande information till andra avfallsinnehavare än hushåll.

Ansvariga för att delmålet ska nås är producenterna genom materialbolagen samt trafik- och renhållningsnämnden. Samtliga avfallsinnehavare är viktiga aktörer för en ökad utsortering.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Andel förpackningar i hushållens "soppåse" Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Plockanalys utförd år 2003 anger att 17 procent av hushållens "soppåse" utgörs av förpackningar. Kunskap fås ur plockanalyser.

2. Andel tidningar i hushållens ”soppåse” Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Plockanalys utförd år 2003 anger att 8 procent av hushållens ”soppåse” utgörs av tidningar. Kunskap fås ur plockanalyser.
3. Andel förpackningar och tidningar i grovavfallet Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Uppgifter saknas Kunskap fås ur plockanalyser.
4. Andel förpackningar i verksamheternas hushållsavfall Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Uppgifter saknas Kunskap fås ur plockanalyser.

Delmål 3. Minst 20 procent av matavfallet från restauranger, storkök, butiker och hushåll ska gå till biologisk behandling

Det nationella målet är att 35 procent av matavfallet från restauranger, storkök och hushåll ska behandlas biologiskt. I Stockholm behandlas idag cirka fyra procent genom rötning eller kompostering. Matavfall som sorteras ut och behandlas biologiskt är en resurs i form av biogas som kan nyttjas som drivmedel samt växtnäring. En förutsättning för att öka andelen bilar som drivs med alternativa drivmedel är att tillgången på biogas är tillräcklig. För att öka produktionen av biogas samt för att bidra till det nationella målet är därför Stockholms målsättning att öka andelen matavfall som går till biologisk behandling.

Plockanalyser utförda på hushållens ”soppåsar” tyder på att så mycket som 40 procent av innehållet är matrester. För restauranger och butiker bedöms denna siffra vara ännu högre. För att nå delmålet uppskattar trafikkontoret att ca 19 000 ton av 96 000 ton matavfall från restauranger, livsmedelsbutiker och hushåll måste sorteras ut och behandlas biologiskt.

För att nå delmålet krävs att flera förutsättningar är uppfyllda. De kanske viktigaste är att staden erbjuder ett lättillgängligt insamlingssystem och att det finns behandlingskapacitet för insamlade mängder. Trafik- och renhållningsnämnden måste aktivt informera restauranger, livsmedelsbutiker och hushåll om hantering av matavfall samt vidareutveckla den differentierade avfallsavgiften för stimulering till utsortering av matavfall.

Viktiga aktörer är trafik- och renhållningsnämnden, Stockholms Vatten AB, restauranger, livsmedelsbutiker och hushåll.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Andel matavfall som behandlas genom rötning Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 rötades ca 1900 ton matavfall, vilket motsvarar ca 2 procent av genererat matavfall. Trafik- och renhållningsnämnden erhåller denna statistik från insamlingsentreprenörer och behandlingsanläggningar.
2. Andel matavfall som behandlas genom central kompostering Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 behandlas genom central kompostering ca 1 500 ton matavfall, vilket motsvarar ca 2 procent av genererat matavfall. Trafik- och renhållningsnämnden erhåller denna statistik från insamlingsentreprenörer och behandlingsanläggningar.
3. Andel matavfall som behandlas genom hemkompostering Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 hemkomposterade ca 1 000 ton matavfall, vilket motsvarar ca 1 procent av genererat matavfall. Här antas att de abonnenter som anmält att de hemkomposterar årligen komposterar 300 kg matavfall per abonnent.

Delmål 4. Andel grovavfall som går till deponi ska minska med 10 procent jämfört med 2006

Insamling av hushållens grovavfall sker via stadens återvinningscentraler och fastighetsägarnas grovavfallshantering. Idag sorteras grovavfallet i huvudsak i fraktioner för materialåtervinning, energiutvinning, deponering samt en blandfraktion för sortering. Blandfraktionen innefattar såväl återvinningsbart avfall som deponirest. Andelen grovavfall som deponeras har minskat från 48 procent till 22 procent mellan åren 2003 och 2006. För att minska andelen ytterligare krävs bl.a. utvecklade fastighetsnära och centrala sorteringsmetoder.

Viktiga aktörer är trafik- och renhållningsnämnden, grovavfallsentreprenörer, fastighetsinnehavare och avfallsinnehavare.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Insamlad mängd grovavfall från ÅVC respektive fastighetsnära insamling Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 insamlades totalt 133 118 ton grovavfall, varav från ÅVC 73 200 ton och genom fastighetsnära insamling 59 918 ton. Trafik- och renhållningsnämnden får denna information från stadens upphandlade grovavfallsentreprenörer samt entreprenörer som sköter ÅVC.

2. Andel deponerat grovavfall från ÅVC respektive fastighetsnära insamling Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 deponerades totalt 22 procent av grovavfallet. Från ÅVC deponerades 11 procent och från fastighetsnära insamling 22 procent. Trafik- och renhållningsnämnden får denna information från stadens upphandlade grovavfallsentreprenörer samt entreprenörer som sköter ÅVC.
---	--

Delmål 5. Senast år 2012 ska minst 60 procent fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark

Stockholm Vattens mål för avloppsslam ligger i linje med nationella målet d.v.s. att senast år 2015 ska minst 60 procent fosforföreningar i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark. Stockholm Vattens ambition är att uppnå målet tidigare. Tidpunkten kommer dock att vara avhängig av både slammets kvalité och kommersiella villkor. Kretsloppsanpassad användning av slammet förutsätter mycket låga halter av föroreningar och att samhället accepterar att slammet nyttjas för återföring till produktiv mark. Det är därför angeläget att slammets kvalitet förbättras. För att minska belastningen på människors hälsa och miljön samt för att inte störa behandling av avfall och avloppsvatten är det därför viktigt att mängden farligt avfall som genereras minskar och att andelen som samlas in och omhändertas på ett riktigt sätt ökar.

En minskning av deponering av slammet innebär även en minskning av miljöproblemen i form av övergödning av vattendrag.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Återförd andel av fosforföreningarna i slammet till produktiv mark. Ansvarig: Stockholm Vatten AB	2006 producerades ca 76 000 ton slam. Ingen slam utöver Revaq-projektet återfördes till produktiv mark.
2. Återförd andel av fosforföreningarna i slammet till åkermark. Ansvarig: Stockholm Vatten AB	2006 producerades ca 76 000 ton slam. 4,5 % återfördes inom Revaq-projektet till produktiv åkermark.

MÅL 4. STOCKHOLMS AVFALLSHANTERING SKA PRÄGLAS AV GOD TILLGÄNGLIGHET

För att nå avfallsplanens mål och delmål krävs god tillgänglighet för samtliga aktörer och intressenter inom avfallsområdet. Tillgänglighet är ett brett begrepp som innefattar en lång kedja som sträcker sig från att avfall uppstår och innehavaren vill göra sig av med avfallet till dess att

det samlas in och transporterats till en anläggning för behandling.

I detta mål avgränsas dock tillgänglighet till att innefatta tillgänglighet för avfallslämnaren och då både fysisk tillgänglighet samt tillgänglighet i form av kunskap om hur avfallet ska hanteras. Tillgänglighet ur arbetsmiljösynpunkt vid insamlingsplatsen styrs av regler som utformas av bl.a. Arbetsmiljöverket och Boverket och tas därför inte med i detta mål.

Delmål 1. Öka kunskapen om avfallshantering samt stärka förtroendet för systemet

Några av de allra viktigast framgångsfaktorerna för en rationell och miljöriktig hantering av avfallet är att avfallsinnehavaren har kunskap och förtroende för avfallshanteringssystemet. Under 2003 genomförde trafikkontoret (dåvarande renhållningsförvaltningen) en brukarundersökning som visar att 75 procent av boende i småbostadshushåll anser att de har mycket bra eller bra kunskap om hur de ska hantera och sortera sitt avfall medan 58 procent av boende i flerbostadshushåll anser att de är väl eller ganska väl informerade om hur de ska hantera sitt avfall. 49 respektive 38 procent av de tillfrågade uppger att de instämmer helt eller delvis om att allt avfall som lämnas till återvinning återvinns och behandlas rätt.

För att öka andelen invånare som bedömer att de har goda kunskaper om avfallshantering samt har ett stort förtroende för avfallssystemet krävs information om varför det är viktigt att hantera avfallet på ett visst sätt, hur avfallet omhändertas och vilka miljöeffekter som uppstår. I detta arbete och för hela avfallsverksamheten är information av stor strategisk betydelse. Stadens informationsinsatser som rör avfallsfrågor bör därför vara målgruppsinriktade och i möjligaste mån föras i dialog med berörda parter.

Trafik- och renhållningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och samtliga stadsdelsnämnder är viktiga aktörer för att nå delmålet.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Andel invånare som bedömer att de har goda eller mycket goda kunskaper om avfallshantering Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Viss kunskap om invånarnas bedömda kunskap rörande avfallshanteringen finns att hämta i brukarundersökning utförd 2003. Brukarundersökningarna kommer att följas upp regelbundet.

2. Andel invånare som har stort eller mycket stort förtroende för att det avfall som sorteras ut tas hand om och återvinns på ett bra sätt Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	Viss kunskap om invånarnas bedömda kunskap rörande avfallshanteringen finns att hämta i brukarundersökning utförd 2003. Brukarundersökningarna kommer att följas upp regelbundet.
---	--

Delmål 2. Hushåll och verksamheter ska erbjudas goda möjligheter att lämna ifrån sig sina förpackningar och tidningar

En av förutsättningarna för att öka insamlingen av förpackningar och tidningar är att avfallsinnehavarna erbjuds goda möjligheter att lämna ifrån sig sitt utsorterade avfall. För detta krävs att det finns lämpliga insamlingssystem och målgruppsanpassad information.

Producenterna har ansvar för att det finns lämpliga och lättillgängliga insamlingssystem för alla förpackningar och tidningar och i övrigt ge god service till den som ska lämna avfallet. Hushåll och andra förbrukare ska lämna förpackningar och tidningar till insamlingssystemet. Staden har ansvar för information till hushåll om skyldigheten att sortera ut förpackningar och tidningar samt om tillgängliga insamlingssystem medan producenterna har ansvar för motsvarande information till andra än hushåll.

För att skapa lämpliga och lättillgängliga system krävs en kombination av olika insamlingssystem, så som publika insamlingssystem, kvarters- och fastighetsnära insamling, beroende av bebyggelsestruktur.

Producenterna genom materialbolagen, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, samtliga stadsdelsnämnder och fastighetsinnehavarna är viktiga aktörer för att delmålet ska nås.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Andel flerbostadsfastigheter som har fastighetsnära insamling för förpackningar och tidningar Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2003 uppskattas ca 25 procent av stadens flerbostadsfastigheter ha fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar och ca 80 procent för enbart tidningar. Uppgift för år 2006 saknas. Trafik- och renhållningsnämnden erhåller denna information från Förpacknings- och Tidningsinsamlingen.
2. Antal stationära insamlingspunkter för hushållens förpackningar och tidningar Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 fanns ca 250 återvinningsstationer. Trafik- och renhållningsnämnden erhåller denna information från Förpacknings- och Tidningsinsamlingen.

3. Antal stationära insamlingspunkter för verksamheters förpackningar och tidningar Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2006 saknas insamlingspunkt för verksamheters förpackningar och tidningar. Trafik- och renhållningsnämnden erhåller denna information från Förpacknings- och Tidningsinsamlingen.
--	--

Delmål 3. Under planperioden ska två återvinningscentraler uppföras

För att Stockholms avfallshantering ska präglas av god tillgänglighet krävs en utveckling av insamlingssystemet för hushållens grovavfall. Utöver den fastighetsnära insamlingen av grovavfall har hushållen idag möjlighet att lämna sitt grovavfall till någon av stadens tre återvinningscentraler. Dessa är dock hårt belastade och behovet av fler återvinningscentraler i staden bedöms som stort. Målsättningen är att det ska finnas sju återvinningscentraler inom staden.

För att nå delmålet krävs att staden aktivt arbetar för att identifiera möjlig lokalisering för nya återvinningscentraler och närmare utreder och projekterar på de platser som bedöms vara lämpliga.

Trafik- och renhållningsnämnden tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden är ansvariga för att delmålet nås.

NYCKELTAL	KOMMENTAR
1. Antal återvinningscentraler i Stockholm Ansvarig: Trafik- och renhållningsnämnden	År 2007 fanns 5 återvinningscentraler i Stockholm.

KONSEKVENSER AV AVFALLSPLANEN

För att nå de mål och delmål som redovisas i avfallsplanen ställs krav på samtliga som bor och verkar inom staden, det vill säga såväl privatpersoner som verksamhetsutövare.

Hur bidrar avfallsplanen till att regionala och nationella miljömål nås?

Hela avfallsplanen syftar till att främja en bättre miljö och därmed bidra till att de nationella och regionala miljömålen nås. Främst Mål 1 *Mängden genererat avfall per invånare ska minska* och Mål 3 *Mängden avfall som nyttiggörs ska öka* bidrar till att de nationella och regionala miljömålen nås.

Konsekvenser för miljön

Utgångspunkten för avfallsplanen är att målen ska leda till och främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Detta är förenat med ett ansvar för den som innehar eller hanterar avfallet, oavsett vilken typ av avfall det är fråga om. För att ytterligare befästa detta har under år 2003 ett ansvar för avfallsinnehavaren införts i miljöbalken. Detta innebär att ”Den som innehar avfall ska se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt”.

I likhet med avfallsplanen för innevarande period syftar de mål som redovisas här till att ge miljömässiga förbättringar på såväl kort som lång sikt. Genom att öka utsorteringen av olika avfallsslag och därigenom få renare fraktioner som kan gå till lämplig behandling förväntas miljömässiga förbättringar. Dessa kan i korthet sammanfattas enligt nedan.

- Utsläpp till luft, vatten och mark minskar.
- Förbrukning av naturresurser minskar genom ökad
 - återanvändning
 - återvinning såsom materialåtervinning och energiutvinning
 - återvinning såsom återföring av näringsämnen till naturen.
- Belastningen på deponierna minskar.
- Det farliga avfallets mängd minskar.

Konsekvenser för avfallsmängder och kostnader

Stadens beslut om en kraftig nybyggnad av bostäder under de närmsta åren innebär att antalet invånare förväntas att öka. Med detta följer även en ökning av servicenäringen. Den totala mängden avfall, såväl verksamhetsavfall som hushållsavfall, kan därför förväntas att öka.

Med de beslut och insatser som redan tidigare har tagits i såväl stadens avfallsplan som miljöprogrammet har redan system för sortering av avfall etablerats. Det bedöms dock att ytterligare åtgärder för att nå målen behövs.

Målet är att en mindre mängd avfall per capita ska genereras och därmed behandlas. Detta, i kombination med att den mängd som genereras kommer att kräva en mer avancerad och specialiserad behandling för att klara såväl lokala som nationella mål, bedöms medföra att den totala

behandlingskostnaden ökar.

Minst 20 procent av matavfallet från restauranger och butiker och hushåll ska år 2012 behandlas biologiskt. Därtill kommer det organiska avfall som uppkommer i livsmedelsproduktion inom livsmedelsindustrin. Detta innebär att behandlingsmetoder måste utvecklas och behandlingsresurser måste tillskapas. Som ett led i detta undersöker Staden bl.a. möjligheten till att behandla det organiska avfallet genom rötning vid t.ex. Stockholm Vattens anläggning vid Henriksdalverket och därmed även öka produktionen av biogas. Kraven på ökade resurser för att återvinna och behandla avfallet bedöms medföra ökade behandlingskostnader.

Arbetsmiljön har alltmer kommit i fokus när det gäller avfallshanteringen. Förutom vid insamling måste även arbetsmiljöproblem vid behandling av avfall uppmärksammas. I det korta perspektivet kan kostnaden för omställning till system som medför bättre arbetsmiljö komma att öka. I det långa perspektivet bedöms dock den totala samhällsekonomiska kostnaden bli lägre.

BILAGA 1. BESKRIVNING AV STOCKHOLMS STAD

STOCKHOLMS STAD

Stockholms stad är Sveriges till invånarantal största kommun och antalet invånare ökar. Befolkningen bor främst i flerbostadshus och endast en liten andel bor i småhus. Stadens kärna är tätt bebyggd och har delvis gammal och kulturmärkt bebyggelse. Inom staden finns även några öar utan broförbindelse med säsongshämtning av avfall.

Flera nya bostadsområden är under uppförande. Utrednings- och statistikkontoret (USK) anger i sina prognoser att folkmängden år 2012 kommer att vara ca 829 950 invånare, vilket motsvarar en ökning med drygt nio procent jämfört med år 2003. I Tabell 1 finns en summering av invånarantal och boendestruktur i staden.

Tabell 1. Invånarantal och boendestruktur i staden, Källa: USK (2003)

	1999	2003	2006 ¹	PROGNOS 2012 ²
Invånarantal	743 700	761 721	782 885	828 950
Lägenheter	360 300	366 200		
Småhus	43 000	43 300		
Summa bostadshushåll	403 300	409 500		

1. Uppgift om antalet bostäder saknas.

2. Prognos om antalet bostäder saknas.

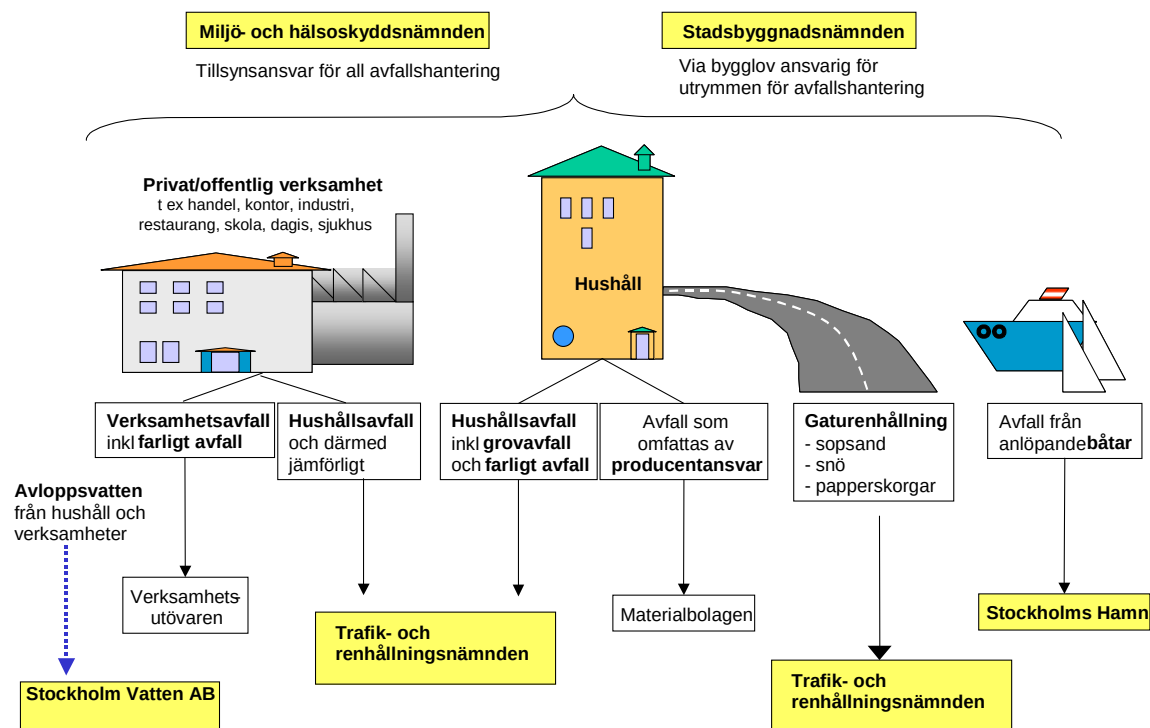
Antalet övernattningar på hotell, vandrarhem och stugbyar uppgick år 2006 till 5 347 900. Detta motsvarar ca 14 700 invånare.

Stockholm ligger i en region där pendling mellan kommunerna är stor. Dagligen har Stockholm en nettoinpendling på drygt 146 000 personer.

Stockholms näringsliv består främst av kontorsverksamhet, handel och restauranger. Det finns inga större industrier utan den dominerande arbetsgivaren finns inom tjänstesektorn.

ANSVARSFÖRDELNING

Olika aktörer har ansvar för olika delar det avfall som uppkommer i samhället. Ansvarsfördelningen illustreras i Figur 1 och de olika aktörernas ansvar beskrivs sedan nedan.

Figur 1. Ansvarsfördelningen för avfallet som uppkommer i samhället.

För en mer detaljerad bild av ansvarsfördelningen för hanteringen av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall hänvisas till Bilaga 2.

Stadens ansvar

Enligt miljöbalken (SFS 1998:808) ska varje kommun svara för att hushållsavfall transporteras till behandlingsanläggning för återvinning eller bortskaffning. Kommunen är även ansvarig för att behandlingskapacitet för avfallet finns att tillgå samt för tillsyn av avfallshanteringen. Kommunen ansvarar även för att oljeavfall, toalettavfall och fast avfall som mottagits i hamn transporteras bort (SFS 2001:1063).

Stockholms stad har genom ett antal nämnder och bolag ansvar för olika delar av avfallshanteringen. Nedan beskrivs ansvarsfördelningen inom staden.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden innehar ansvaret för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar staden i fråga om avfallshantering. Trafik- och renhållningsnämndens uppgifter definieras som¹:

¹ Reglemente för trafik- och renhållningsnämnden, Kfs 2006:13

- främja en miljömässig och kostnadseffektiv hantering av avfall
- svara för att stadens lagstadgade avfallshantering ombesörjes på ett miljömässigt och kostnadseffektivt sätt
- upprätta förslag till renhållningsordning med föreskrifter och avfallsplan efter samråd med berörda nämnder och styrelser
- upprätta förslag till taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall
- samordna stadens agerade beträffande sådant avfall som omfattas av producentansvaret
- svara för övergripande information och rådgivning i avfallsfrågor
- följa och stimulera utveckling av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet.

Under nämnden lyder trafikkontoret avdelningen för avfall som på uppdrag av nämnden utför nämndens uppgifter. Insamling, transport och behandling av hushållsavfallet utförs av entreprenörer upphandlade av trafik- och renhållningsnämnden.

Trafik- och renhållningsnämnden har även uppdraget att svara för städning och vinterväghållning av kommunala gator, torg, parker och andra allmänna platser för vilka kommunen är huvudman. Detta ger bl.a. upphov till renhållningsavfall och soppsand.

Trafik- och renhållningsnämnden hanterar även enklare bygglov samt markupplåtelser.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar för det övergripande miljö- och hälsoskyddet i staden och är därmed tillsynsmyndighet för avfallshanteringen i Stockholm.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden deltar även i samarbetsprojektet Miljöanpassat byggande i Stockholm. Programmet har tagits fram som en hjälp till byggbranschen för underlätta ett resurseffektivt och miljöanpassat byggande. När staden anvisar mark för bostadsbyggande ska programmet följas.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för fysisk planering i staden. I detta ingår ansvar för övergripande planering avseende bl.a. bostadsförsörjning, arbetsplatser, miljö och trafik. Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för att samhällets krav på avfallshantering beaktas i planprocessen, samt för granskning och tillsyn

av att plan- och bygglagen (PBL) och tillhörande bestämmelser följs i bygglov och bygganmälan.

Stadsbyggnadsnämnden deltar även i samarbetsprojektet Miljöanpassat byggande i Stockholm.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden skriver exploateringsöverenskommelser med byggherrar vid nybyggnad. I dessa hänvisas till stadens avfallsföreskrifter m.m. för att byggherrarna i tidigt skede ska få kännedom om förutsättningar för god avfallshantering samt för att ges möjlighet att arbeta in det i projektet.

Fastighetsnämnden

Nämnden förvaltar stadens förvaltningsbyggnader, kommersiella byggnader, kulturbyggnader samt stadens partihandelsområden. Nämnden upplåter och har tillsyn över torgplatser på Östermalmstorg och Hötorget.

Stockholm Vatten AB

Stockholm Vatten producerar och levererar dricksvatten samt avleder och renar avloppsvatten från drygt 1 miljon människor i stockholmsområdet. Ur avloppsvattnet utvinns slam och biogas. Bolaget ansvarar för att hitta långsiktigt hållbar användning för det vattenverksslam, gallerrens och avloppsslam som blir resultat av reningsprocesserna.

Stockholms Hamn AB

Stockholms Hamn AB erbjuder kajplatser, anläggningar samt service och tjänster för i första hand kombifärjor, ro/ro, kryssningstrafik samt containertrafik. Stockholms Hamn AB hyr även ut mark och lokaler, i första hand till hamn- och sjöfartsrelaterade verksamheter.

Den som äger en hamn har ansvar för att det finns mottagningsanordning för allt fartygsgenererat avfall och lastrester som anlöpande fartyg lämnar i hamnen.

För avfall från kryssnings-, container-, bulk-, och tankfartyg handlar Stockholms Hamn upp entreprenörer för samordning av mottagning och borttransport av genererat avfall. För skärgårdsrederierna (ex. Waxholmsbolaget) är ansvaret för avfallet delat: Stockholms Hamn handlar upp entreprenörer för omhändertagande av allt avfall jämförligt med hushållsavfall och skärgårdsrederierna tecknar själva avtal för övrigt

avfall. Färjerederierna, i reguljärtrafik med egna terminaler, har direktavtal med fristående avfallsentreprenörer för allt avfall.

Producenternas ansvar

Producenterna har ansvar för att tillhandahålla insamlingssystem, samla in, transportera och behandla den del av avfallet som faller under producenternas ansvar. Detta ansvar innefattar förpackningar, tidningar, el-avfall, vissa blybatterier, bildäck och bilar. Producenterna har organiserat sig i olika materialbolag, som sköter insamling och behandling för respektive avfallsslag (se Bilaga 2).

Avfallsinnehavarens ansvar

I miljöbalken 15 kap. 5 § står det att: ”Den som innehar avfall ska se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.”

Hushåll

Hushållen har skyldighet att följa reglerna i de kommunala föreskrifterna om avfallshantering. I dessa står bl.a. att hushållen har skyldighet att sortera ut farligt avfall, producentansvarsavfall och batterier ur övrigt avfall. Hushållen ansvarar för att avfallet lämnas till kommunen, eller till de insamlingssystem som producenterna eller fastighetsägarna tillhandahåller.

Hushållen har även skyldighet att följa de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken. En av hänsynsreglerna, den s.k. produktvalsprincipen innebär att brukaren är skyldiga att ersätta en produkt som är farlig för människors hälsa och miljön med en som är mindre farlig om den har likvärdig funktion.

Verksamheter

Inom i stort sett alla verksamheter, privata såväl som offentliga, uppkommer tre kategorier avfall: hushållsavfall, verksamhetsavfall och farligt avfall. Kommunen ansvarar för insamling och behandling av den del som klassas som hushållsavfall, trots att det uppkommer inom en verksamhet. Verksamhetsutövaren har ansvar för att hushållsavfallet lämnas till kommunen.

Verksamhetsutövaren ansvarar själv för att genererat verksamhetsavfall omhändertas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. De har ansvar för att avfallet transporteras av en godkänd transportör och omhändertas på ett miljömässigt riktigt sätt. Detta gäller även för farligt avfall.

Precis som hushållen är verksamhetsutövaren skyldig att följa de kommunala föreskrifterna om avfallshantering.

BILAGA 2. AVFALLSMÄNGDER OCH FLÖDEN

Bilaga 2 kommer att kompletteras innan utställning, enligt tjänsteutlåtande.

BILAGA 3. UPPGIFTER OM ANLÄGGNINGAR FÖR ÅTERVINNING ELLER BORTSKAFFANDE AV AVFALL I STOCKHOLMS STAD

Enligt § 5 Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning (SNFS 2006:6) ska avfallsplanen innehålla uppgifter om tillstånds- eller anmälningspliktiga anläggningar enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Även anläggningar för mellanlagring innefattas med undantag för anläggningar som enbart mellanlagrar avfall som uppstått inom fastigheten. Sorteringsanläggningar innefattas inte uttryckligen men eftersom dessa av naturliga skäl även mellanlagrar avfall ska uppgifter även redovisas för dessa.

Ovanstående innebär att anläggningar som ska redovisas har SNI-koder enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd som börjar på 90 med undantag för avloppsreningsverk, samt fragmenteringsanläggningar och liknande (SNI-kod 37...) enligt följande:

- 90 002 samtliga
- 90 003, -1, -2
- 90 004, -1, -2, -3, -5
- 90 005 samtliga
- 90 006 samtliga
- 90 007, -1, -2
- 90 008, -1, -2
- 37, -1, -2

I tabellen nedan redovisas tillståndspliktiga anläggningar. Först listas kommunalägda anläggningar och därefter privata anläggningar. Dessa tillståndspliktiga anläggningar redovisas med uppgifter som efterfrågas enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i kommunal avfallsplan.

Utöver dessa anläggningar finns det i kommunerna ett flertal anläggningar där avfall hanteras i mindre mängd eller som en del av verksamheternas egen hantering/service. Dessa anges i den tredje tabellen och anges enbart med namn, adress och SNI-kod.

Kommunala anläggningar

Anläggningens namn	Lokalisering, t.ex. fastighetsbeteckning eller ort	SNI-kod	Typ/typer av avfall som tas emot	Metoder som används för återvinning eller bortskaffande (enl. Avfallsförordningen, Bilaga 4 eller Bilaga 5)	Totalt mottagna mängder avfall 2006, ton/år	Kapacitet, ton/år	Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd, ton/år
Lövsta återvinningscentral	Löfstavägen, Hässelby	90.002-1:2	Sorterat grovavfall samt elektriska eller elektroniska produkter från hushåll och verksamheter samt farligt avfall från hushåll	Sortering och mellanlagring av avfall samt mellanlagring av farligt avfall	24 260 ton, 2 3 ton farligt avfall		Pågående tillstånds-process
Vantörs återvinningscentral	Kvicksundsvägen 16, Högdalen	90.002-1:2	Sorterat grovavfall samt elektriska eller elektroniska produkter från hushåll och verksamheter samt farligt avfall från hushåll	Sortering och mellanlagring av avfall samt mellanlagring av farligt avfall	30 145 ton övrigt avfall, 4 836 ton farligt avfall	40 000 ton/år, mellanlagring av högst 30 ton farligt avfall vid varje tillfälle	Se kapacitet
Östberga återvinningscentral	Huddingevägen/Sockenvägen, Östberga	90.002-1:2	Sorterat grovavfall, farligt avfall samt elektriska och elektroniska produkter från hushåll	Sortering och mellanlagring av avfall, mellanlagring av farligt avfall	14 978 ton, 1 579 ton farligt avfall		Pågående tillstånds-process
Fortum Värme, Högdalen	Kvicksundsvägen, Tippen 1	90.004-1					

Privata anläggningar

Anläggningens namn	Lokalisering, t.ex. fastighetsbeteckning eller ort	SNI-kod	Typ/typer av avfall som tas emot	Metoder som används för återvinning eller bortskaffande (enl. Avfallsförordningen, Bilaga 4 eller Bilaga 5)	Totalt mottagna mängder avfall år 2006	Kapacitet, ton/år	Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd, ton/år
IL Recycling Partner AB	Fabrikören 8	90.002-1	Returpapper, plast	Förbränning, deponering (D-15)	64 3100 ton	66 000 ton	Se kapacitet
Ragn-Sells Elektronikåtervinning AB	Hässelby Villastad 36:1	90.008-2	Elektronik	Återanvändning, materialåtervinning, energiåtervinning, bortskaffande	3052 ton	Ingen kapacitet angiven	Se kapacitet
Svensk Freonåtervinning AB	Hässelby Villastad 36:1	90.006-8	Kylmöbler	Materialåtervinning, deponi	116 852 st	200 000 st	
HA Industri Stockholm AB	Dagskiftet 5	90.002-1 90.005-2	Papper, farligt avfall, elektroniska produkter	Förbränning, deponering, sortering, mellanlagring, omlastning, R1 av vanligt avfall	34 000 ton papper, 521 ton farligt avfall	Sortering/o ton omlastning av 50 000 ton papper. Mellanlagring av högst 5 ton oljeavfall, 10 ton blybatterier, 10 ton elektriska produkter eller 1 ton övrigt avfall vid varje tillfälle	Se kapacitet
Lanz Järn och Metall AB	Lastkajen Västberga 4457	37-1 90.002-1 90.005-2	Skrot och farligt avfall	Mellanlagring och sortering, delvis skrotxport till Asien	Skrot 49 600 ton farligt avfall 1016,9 ton	Mellanlagring och sortering av skrot 50 000 ton/år, mellanlagring av farligt avfall 5 000 ton/år (olja/skärvätskor)	Se kapacitet

Anläggningens namn	Lokalisering, t.ex. fastighetsbeteckning eller ort	SNI-kod	Typ/typer av avfall som tas emot	Metoder som används för återvinning eller bortskaffande (enl. Avfallsförordningen, Bilaga 4 eller Bilaga 5)	Totalt mottagna mängder avfall 2006, ton/år	Kapacitet, ton/år	Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd, ton/år
SITA Sverige AB, Högdalen 1	Örby 4:1, Högdalen	90.002-1		Behandling och mellanlagring av avfall	103 005 ton/år	Sortering och mellanlagring 180 000 ton/år	Se kapacitet
Liselotte Lööf AB	Norra Stationsgatan 5:1	90.005-1	Elektronik och elektroniskt avfall	Mellanlagring	313 ton (skicka till Lövsta, Stockholm)	100 ton vid ett och samma tillfälle	Se kapacitet
Stena Gotthard AB	Ferdinand 8-10	37-1, 90.005-1 90.008-2 90.006-2	Järn – och metallsrot, blybatterier, oljor och kemikalier	Mellanlagring, sortering och återvinning	18 944 ton järn och metallsrot, 21,2 ton olja, 13,7 ton el	35 000 ton/år järn/metallsrot, 2000 ton/år blybatterier, 50 ton/år oljor och kemikalier	Se kapacitet
Ragn-Sells AB	Lunda 6:1	90.002-1 90.008-2	Industri-, bygg-, rivnings- och handelsavfall samt hushållens grovavfall	Sortering och omlastning	17 011 ton/år	50 000 ton/år	Se kapacitet

Nedan anges samtliga anmälningspliktiga anläggningar i kommunen. (Observera att vissa anläggningar kan förekomma under flera olika SNI-koder)

Objektsnamn	Fastighet	Besöksadress	SNI-kod
Centrumanläggning avfall Farsta	Storö 21	Lastgatan, Farsta centrum	90.002-4
Globen City Återvinningscentral	Arenan 2	Arenavägen 29	90.002-4
Hötorgscity Miljöstation	Sporren 16	Sergelgatan 1 Lastfaret	90.002-4
Kista Galleria	Danmark 2	Danmarksgatan 32	90.002-4
Lantz järn & Metall AB, Bromma	Bällsta 1:13	Bällsta Gård	90.002-4
Mellanlager för asfalt	Hässelby Villastad 36:1	Kyrkhamnsvägen	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Västberga 1:11	Personnevägen Vid Hägerstensbadet	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Fisksumpen 5	Vantörsvägen/Västerängsvägen	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Liljeholmen 1:5	Årstabergsvägen/Södertäljevägen	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Koan 7	Hornsbergsvägen 20	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Hägersten 1:1	Hägerstens Allé/Eolshällsvägen	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Norra Djurgården 1:1	Lindarängsvägen/Tegeluddsvägen	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Farsta 2:1	Kontoristvägen	90.002-4
Mellanlager för sopsand	Tallkrogen 1:4	Tallkrogsvägen	90.002-4
Servicestation Gallerian	Trollhättan 31	Regeringsgatan 17	90.002-4
Skogskyrkogårdens Kompostanl.	Skarpnäcks Gård 1:1	Kvastvägen	90.003-2.1
Globen City Återvinningscentral	Arenan 2	Arenavägen 59	90.003-3:3
Ica Supermarket Ringen	Rektangeln 21	Götgatan 132	90.003-3:3
Ica Supermarket Årsta	Gälnan 1	Årstavägen 43	90.003-3:3
Djursjukhuset Västerort	Ferdinand 11	Bromstensvägen 174	90.004-3
Reci Industri	Ladugårdsgärdet 1:4	Loudden	90.005-1:1
ABB Buildning Systems	Gräddö 4	Mårbackagatan 31	90.005-2
Abc Färgekonomi	Smeden 2	Birger Jarlsgatan 65	90.005-2
Ahlsell Kyl Ulvsunda	Pansarröret 4	Ulvsundavägen 144	90.005-2
Ahlsell Kyl Årsta	Packrummet 12	Årsta Skolgränd	90.005-2
Air Kyl	Tumvanten 1	Jenny Linds Gata 1	90.005-2

Objektsnamn	Fastighet	Besöksadress	SNI-kod
Aka Kyla	Vandenbergh 9	Tappvägen42	90.005-2
Apelns Express & Renhållning	Varubilen 1	Konsumentvägen 17	90.005-2
Bandepå Slakthusområdet	Sandstugan 3	Hallvägen 40-46	90.005-2
Bengt Lundgren Truckservice	Murmästare-ämbetet 1	Murmästarvägen 33	90.005-2
Berggaraget Vanadislunden	Vasastaden 1:82	Cederdalsgatan 7	90.005-2
Birka Färgbtik	Verdandi 2	Karlbergsvägen 46 a	90.005-2
Björcks Foto radio	Vildapeln 1	Cedergrensvägen 56	90.005-2
Bojen Färg och tapet	Sländan 13	Norrtullsgatan 61	90.005-2
Bravida Klimatteknik	Baltic 8	Annedalsvägen 37	90.005-2
Bromma Färg och bygg	Bärnstenssmcket 1	Beckombergavägen 1	90.005-2
Brödermans Radio & Entreprenad	Flaggan 3	Folkungagatan 136-138	90.005-2
Bt Svenska AB	Kylhuset 16	Fållan 6	90.005-2
Börjes Färg	Uven Större 12	Hornsgatan 100	90.005-2
Cadanco Energi	Bäverhuset 3	Bjursätragatan 62	90.005-2
Carrier	Vreten 11	Vretebsborgsvägen 28	90.005-2
Centrumanläggning avfall Farsta	Storö 21	Lastgatan, Farsta Centrum	90.005-2
Centrumanläggning avfall Skärholmen	Måsholmen 24	Oxholmsgränd 10	90.005-2
Coop Forum Bromma Norra	Trafikflyget 3	Ulvundavägen 189	90.005-2
Coop Power AB Storängsbotten	Norra Djurgården 1:1	Storängsvägen 10	90.005-2
Coop Power AB Ulvsunda	Trafikflyget 3	Ulvundavägen 189	90.005-2
Coop Service Management	Blekholmen 1	Klarabergsviadukten 90	90.005-2
Coromatic Datasäkerhet	Magneten 23	Norrbyvägen 32	90.005-2
Coroprate Express Svenska AB	Cerberus 4	Sora Nygatan 44	90.005-2
Coroprate Express Svenska AB	Garnisonen 3	Karlavägen 100	90.005-2
Coroprate Express Svenska AB	Rånäs 1	Fagerstagatan 18 b	90.005-2
Dalkia Facilities Management AB	Hangaren 1	Flygfältsgatan 7	90.005-2
Dr Lange	Doggen 2	Vinthusdsvägen 159 a	90.005-2
Drott Bostad Öst AB Bengt Bagares	Wienerkransen 3	Bengt Bagares Gränd 13	90.005-2
Drott Bostad Öst AB Tideliugatan	Stativet 4	Tideliugatan 34	90.005-2
Drott Bostad Öst	Inedal 16	Inedalsgatan 9 a	90.005-2
Ekk Skärholmen Radio	Måsholmen 4	Skärholmsgången 6	90.005-2
El - & Klimatservice i Sverige	Gjutmästaren 5	Masugnsvägen 28	90.005-2
Electrolux Service	Ängsbotten 6	Storängskroken 6	90.005-2
Elgiganten	Elementet 1	Ulvundavägen 106 a	90.005-2

Objektsnamn	Fastighet	Besöksadress	SNI-kod
Enskede-Årsta Stadsdelsförvaltning	Årstalund 3	Årstavägen 56 a	90.005-2
Etm Kylteknik	Induktorn 28	Ranhammarsvägen 24	90.005-2
Expe-foto Skärholmen	Måsholmen 29	Byholmsgången 4	90.005-2
Expert Drottninggatan Multimedia	Adam och Eva 10	Drottninggatan 70	90.005-2
Expert Farsta	Storö 2	Farstagången 20	90.005-2
Expert Fotobolaget Bertram AB City	Konserthuset 2	Kungsgatan	90.005-2
Expert Fridhemsplan	Inedal 16	Fleminggatan 38	90.005-2
Expert Globen	Arenan 16	Arenavägen 59	90.005-2
Expert Högdalen Multimedia	Fotot 2	Högdalsgången 3	90.005-2
Expert Kista	Danmark 2	Danmarksgatan 42	90.005-2
Farsta Färg och Golv	Storö 2	Karlandaplan 9	90.005-2
Focus Neon	Provröret 2	Instrumentvägen 11	90.005-2
Fortum Service Öst AB Bredäng	Bredäng 1:2	Strömsätravägen 4	90.005-2
Fortum Service Öst AB Elektra 22	Elektra 22	Elektravägen 33	90.005-2
Fortum Service Öst AB Kopparbacken	Floden 1	Kopparbacken 22	90.005-2
Färg TV Specialisten Östermalms Rad	Guldfisken 9	Linnégatan 13	90.005-2
Färgfixarna	Beckbrännaren Mindre 27	Folkungagatan 120	90.005-2
Globen City Återvinningscentral	Arenan 2	Arenavägen 59	90.005-2
Granngården AB	Ladugårdsgärdet 1:4	Magasin 4, Frihamnen	90.005-2
gröndals Järn & Färg	Ratten 4	Gröndalsvägen 29	90.005-2
Gullmars Färg	Kopparsticket 8	Gullmarsplan 4	90.005-2
Gunters Målarbod	Vevstaken 33	Malmköpingsvägen 48	90.005-2
Ha-ges radio TV	Näverskopen 1	Nynäsvägen 365	90.005-2
Hagmans Tak Stockholm	Hästholmen 1	Ekholmsvägen 25	90.005-2
Hansson Kyl	Elementet 8	Ulvsvägen 108	90.005-2
Honeywell	Lillsätra 1	Storsätragränd 5	90.005-2
Humlegården Management	Kåkenhusen 25	Kungsgatan 14	90.005-2
Hushållsservice Söderort	Landsknekten 21	Herr Stens Väg 4	90.005-2
Hässelby Järn & Färg	Åkermynatan 9	Drivbänksvägen 3	90.005-2
Högalids Färg och Tapet	Bulten 11	Långholmsgatan 5	90.005-2
Högdalens Färg och Parfym	Rökhuven 1	Högdalsgången 20	90.005-2
Hötorgscity Miljöstation	Sporren 16	Segelgatan 1 Lastfaret	90.005-2
I L Recycling Service AB Ekbacksvägen	Magneten 37	Ekbacksvägen 20	90.005-2
Industri & laboratoriekyl i Stockholm	Östmästaren 3	Ostmästargränd 6	90.005-2

Objektsnamn	Fastighet	Besöksadress	SNI-kod
Inomhusklimat	packrummet 12	Årsta Skolgränd 14 b	90.005-2
I.T.K. AB	Magneten 7	Ekbacksvägen 4	90.005-2
John Wall	Skotten 6	Drottninggatan 63	90.005-2
JP Elteknik	Stänkskärmen 45	Åkerögränd 3	90.005-2
Järnia Kungsholmen	Grinden 13	Fleminggatan 75	90.005-2
Järnia Söder	Mullvaden Andra 24	Hornsgatan 69	90.005-2
Kalmar LMV Sverige	Ladugårdsgärdet 1:4	Biuderushsuet, Frihamnen	90.005-2
Kardebo Service	Åmänningen 3	Åmänningevägen 60	90.005-2
Kista Galleria	Danmark 2	Danmarksgatan 32	90.005-2
Kone	Åsnen 2	Sköntorpsvägen 27	90.005-2
Kone	Roddaren 38	Kungsholms Strand 125	90.005-2
Kreatima	Träsket 16	Sveavägen 42	90.005-2
Kungsholmens Färgfabrik	Morellträdet 8	Hantverkargatan 52	90.005-2
Kuusakoski	Ferdinand 12	Bromstensvägen 176	90.005-2
Kyl & Värmeteknik	Hällsättra 2	Stensättravägen 3 b	90.005-2
Kylgruppen H&W	Fredsfors 11	Fredsforsstigen 22-24	90.005-2
Kylmiljö i Stockholm	Mjödets 2	Tallkrogsplan 90	90.005-2
Kylmontage Redotem	Blixtljuset 16	Harpsundsvägen 164	90.005-2
Kylpartner i Stockholm	Landningsbanan 12	Flygfältsgatan 4	90.005-2
Källs Färg och Marin	Jungfrun 24	Kommendörsgatan 26	90.005-2
Lantz Järn & Metall	Upplaget 3	Upplagsvägen 28	90.005-2
Lidl Sverige	Måsholmen	Skärholmsgången 8	90.005-2
Liselotte Lööf AB N:a Stationsgatan 58	Vasastaden 1:17	Norra Stationsgatan 58	90.005-2
Midsommarkransen Järn	Lejongapet 35	Svansdammsvägen 12	90.005-2
Miljöstation Bogårdsvägen	Stora Tallkrogen 2	Bogårdsvägen/Nynäsvägen	90.005-2
Miljöstation Brommaplan	Yllet 2	Brommaplan 408	90.005-2
Miljöstation Ekholmsvägen	Hästholmen 3	Ekholmsvägen 7, Skärholmen	90.005-2
Miljöstation Forshagagatan	Torsö 3	Forshagagatan 1	90.005-2
Miljöstation Grycksbovägen	Stureby 2:1	Grycksbovägen 79	90.005-2
Miljöstation Hägerstensvägen	Eremiten 2	Hägerstensvägen/Kilabergsvägen	90.005-2
Miljöstation, Islandstorget	Norra Ängby 1:1	Islandstorget, Bromma	90.005-2
Miljöstation, Jämtlandsgatan	Vagnhallen 17	Jämtlandsgatan 139	90.005-2
Miljöstation, Lugnets Allé	Grundet 1	Lugnets Allé 39	90.005-2
Miljöstation, Lövstavägen	Torparflickan 28	Lövstavägen 50	90.005-2

Objektsnamn	Fastighet	Besöksadress	SNI-kod
Miljöstation, Magelungsvägen	Dörrlåset 1	Magelungsvägen/Rågsvedsvägen	90.005-2
Miljöstation, Maltesholmsvägen	Gästkammaren 1	Maltesholmsvägen 107	90.005-2
Miljöstation, Norr Mälarstrand	Stuvaren 1	Norr Mälarstrand	90.005-2
Miljöstation, Rinkebysvägen	Kvarnmästaren 1	Rinkebysvägen 66	90.005-2
Miljöstation, Strömsåtravägen	Murmästare-ämbetet 4	Strömsåtravägen 1	90.005-2
Måleributiken i Alvik	Biografen 1	Drottningholmsvägen 175	90.005-2
Naus Åkeri	Vasslan 1	Sockengränd 2	90.005-2
NCC Construction Sverige AB Västberga	Lagerhuset 3	Upplagsvägen 21	90.005-2
Nordsjö Butiker AB	Betongblandaren 13	Adolfbergsvägen 31	90.005-2
Norrmalms Färghandel	Baggen 17	Roslagsgatan 11	90.005-2
O. Sandblom Kylcenter	Landningsbanan 10	Flygfältsgatan 4	90.005-2
Onninen AB Slakthusområdet	Charkuteristen 5	Hallvägen 21	90.005-2
Onninen AB Västberga	Elektra 3	Västbergavägen 25	90.005-2
OnOff, Farsta	Storö 21	Farstaplan 27 Np	90.005-2
OnOff, Fältöversten	Fältöversten 7	Karlaplan 19	90.005-2
OnOff, Globen	Visthusboden 1	Arenavägen 73-77	90.005-2
OnOff, Kista	Danmark 2	Danmarksgatan 42	90.005-2
OnOff, Kungsgatan	Stuten 4	Kungsgatan 29	90.005-2
OnOff, Registervägen	Diariet 7	Registervägen 38	90.005-2
OnOff, Sveavägen	Beridarebanan 4	Sveavägen 13	90.005-2
OnOff, Ulvsunda	Trafikflyget 5	Ulvsundavägen 187	90.005-2
Ou Star Trade Group	Magneten 6	Johannesfredsvägen 1	90.005-2
Ragn-Sells AB	Hornsberg 10	Lindhagensgatan 133	90.005-2
Ragn-Sells AB Miljöstation	Siktet 5	Rosenlundsgatan 54	90.005-2
Rebacks Golv & Färg	Snöklockan 9	Odengatan 74	90.005-2
Rentokil Initial	Avesta 1	Avestagatan 61	90.005-2
Resta Sverige AB	Leverantören 2	varuvägen 14	90.005-2
Servicestation Gallerian	Trollhättan 31	Regeringsgatan 17	90.005-2
Siba AB/Computer City	Storö 2	Farstaplan 2	90.005-2
Siba AB, Ulvsunda	Trafikflyget 1	Ulvsundavägen 191 b	90.005-2
Siba Ab, Kungsgatan	Järnplåten 22	Kungsgatan 35	90.005-2
SITA Sverige AB	Ladugårdsgärdet 1:4	S-skjulet, Frihamnen	90.005-2
SITA Sverige AB, förråd harpsundsvägen	Blixtljuset 17	Harpsundsvägen 166, verksamhetsobjekt	90.005-2
Skandinavisk Termoekonomi	Varmnvattnet 5	Esbogatan 4	90.005-2

Objektsnamn	Fastighet	Besöksadress	SNI-kod
SRF Iris	Kristinedal 12	Sandborgsvägen 50-52	90.005-2
Stockholms El-team	Blixtljuset 12	Harpsundsvägen 152	90.005-2
Stockholms Läns elektriska	Kalvholmen 1	Oxholmsgränd 10	90.005-2
Stockholms Åkeri	Nattskiftet 11	Elektravägen 19	90.005-2
Svensk Butiksservice	Norrmalm 5.1	Liljeholmsvägen 1	90.005-2
Svenska Servicestyrkan	Båggången 5	Hässelby Torg 10	90.005-2
Swecon Anläggningsmaskiner	Kolsva 2	Avestagatan 56	90.005-2
Söderkyl	Obeliskens 26	Gotlandsgatan 57	90.005-2
Söders Ljud och Bild	Rektangeln 21	Ringens Köpcentrum	90.005-2
Teknokyl Industrier	Instrumentet 14	Instrumentvägen 16	90.005-2
Ternströms Färg	Neptunus 26	Storgatan 29	90.005-2
TN Service	Pansarröret 5	Ulvsundavägen 146	90.005-2
Truckbolaget i Stockholm	Årstaäng 1	Förmansvägen 10	90.005-2
Univentor AB	Singeln 4	Sorterargatan 14	90.005-2
VTS ventilation	Hammarby Gård 7	Hammarby Kajväg 4	90.005-2
Värme, Ventilation & Kyla	Svärdlången 7	Årstavägen 66	90.005-2
Wahlings Installationsservice	Magneten 23	Norrbyvägen 32	90.005-2
Wirströms Järn och Färg	Vägaren 23	Folkungagatan 58	90.005-2
YIT Building Systems	Siktet 5	Rosenlundsgatan 52	90.005-2
YIT Sverige AB	Aura 1	Kottbygatan 5	90.005-2
York Refrigeration, Region Öst	Paradiset 27	Strandbergsgatan 61	90.005-2
Åhléns AB 320 City	Gripen 12	Mäster Samuelsgatan 59-61	90.005-2
Åhléns AB Farsta	Storö 21	Farstaplan 25	90.005-2
Åhléns AB Fridhemsplan	Väktaren 354	Drottningholmsvägen 18	90.005-2
Åhléns AB Nybrogatan	Brunfisken 24	Nybrogatan 37	90.005-2
Åhléns AB Odenplan	Adlern Mindre 34	Vegagatan 18	90.005-2
Åhléns AB Skanstull	Åkern 16	Ringvägen 100	90.005-2
Åhléns AB, Skärholmen	Måsholmen 29	Bredholmsgatan 15	90.005-2
Åhléns AB, Vällingby	Kontorsskylten 6	Vällingbyplan 14-16	90.005-2
Åhléns, Gallerian	Trollhättan 29	Hamngatan 37	90.005-2
Åhléns Hem & Skönhet	Fältöverersten 7	Karlaplan 13	90.005-2
Åhléns Hembutik Kista	Danmark 2	Kista Galleria	90.005-2
Åke Perssons Färghandel	Gälnan 1	Årstavägen 41	90.005-2

Objektsnamn	Fastighet	Besöksadress	SNI-kod
Hötorgscity Miljöstation	Sporren 16	Sergelgatan 1, Lastfaret	90.007
Mimer 5	Mimer 5	Vanadisvägen 9	90.007
Ragn-Sells Specialavfall	Blixtlampan 2	Harpsundsvägen 207	90.007
Kuusakoski	Ferdinand 12	Bromstensvägen 176	90.008-2
Hellstens Renhållning & Återvinning	Hässelby Villastad 26:1	Kyrkhamnsvägen 5	37-2.3
Hellstens Renhållning & Återvinning	Älvsjö 1:1	Snösåtragränd Tomt 102	37-2.3
Kuusakoski	Ferdinand 12	Bromstensvägen 176	37-2.3
NCC Construction Sverige AB Lövsta	Hässelby Villastad 10:13	Lövstavägen 269	37-2.3
Almwik & Son	Hallsten 6	Magasinvägen 15	37-2:4
Bromma & Botkyrka Bilskrot AB Anned	Mariehäll 1.10	Annedalsvägen 32	37-2:4
Bromma & Botkyrka Bilskrot AB Vinst	Vinsta 9:4	Plaisirvägen 3	37-2:4
Ragn-Sells Elektronikåtervinning AB	Hässelby Villastad 36:1	Lövstavägen 98	37-2:4
Svanljung Skrot	Älvsjö 1.1	Snösåtragränd 4	37-2:4

BILAGA 4. UPPGIFTER OM NEDLAGDA AVFALLSUPPLAG I STOCKHOLMS STAD

I Stockholm finns ett antal äldre, nedlagda, deponier. För undersökning och riskbedömning av avslutade kommunala deponier ansvarar kommunen. Att förvara avfall på det här sättet räknas som pågående miljöfarlig verksamhet även om inget nytt avfall tillförs deponin. Detta beror på att utsläpp av föroreningar kan fortgå trots att deponin inte längre är i drift. I och med detta blir miljöbalken tillämplig, och krav kan ställas på att kommunerna vidtar åtgärder för att minimera miljöpåverkan. En sammanställning av nedlagda avfallsupplag tillsammans med en riskbedömning av dessa skall ingå i den kommunala avfallsplanen.

Man kan konstatera att i ett historiskt perspektiv är stora delar av Stockholm byggd på avfall eller förorenad mark. Stora delar av Gamla stan är till exempel grundlagd på avfallsupplag och större delen av innerstan är byggd på rivningsavfall från tidigare bebyggelse.

I Stockholm finn nio kända, nedlagda deponier. De flesta av dessa deponier ligger på mark som idag ingår i rekreationsområden. Bland annat har golfbanor anlagts på gamla upplagsmassor. Vid flera av avfallsupplagen planeras bostadsbebyggelse nära eller på gamla upplagsmassor.

I tabell 1 anges de kända, nedlagda, deponier som finns i Stockholm, genomförda åtgärder samt bedömning av behov av ytterligare åtgärder för att kontrollera, eller minska, risker för hälsa och miljö.

Under 1998 genomfördes en översiktlig undersökning och riskbedömning av gamla avfallsupplag i staden på uppdrag av miljöförvaltningen. Undersökningen gjordes för att utröna i vilken omfattning dessa tippar påverkar omgivande yt- och grundvatten. Tungmetaller och vissa organiska ämnen har analyserats. Provtagning av grundvatten har dessutom skett från provpunkter i närheten av deponierna vid olika tillfällen, bland annat 1997 och 2004. I tabell 2 anges vilka undersökningar som har gjorts vid respektive deponi.

Sammanfattningsvis påvisade den översiktliga undersökningen år 1998 något förhöjda halter av tungmetaller jämfört med normalhalter i opåverkade ytvatten, men det har inte kunnat visas att den förhöjda halten berodde på utlakning från närbelägen deponi. De nedlagda deponierna ligger i de flesta fall i närheten av industriområden eller hårt trafikerad väg, vilket kan bidra till att förklara de förhöjda halterna. Vid en jämförelse med medianhalterna för Stockholm (1997) är halterna av flera tungmetaller högre i samtliga prover som tagits i samband med undersökningen år 1998 på grundvatten i närheten av någon av deponierna.

De undersökta upplagen har främst fungerat som schaktmasseupplag och därmed bedöms risken för negativ miljöpåverkan som liten. Upplaget i Skrubba kan dock utgöra ett undantag då detta är lokaliserat på en ås, vilket medför större risk för utlakning av eventuella föroreningar. Marknämnden har erhållit medel ur miljömiljarden, ca 30 Mkr, för åtgärder vid Skrubbatippen.

Även upplagen vid Lövsta medför en betydande risk för spridning av föroreningar eftersom de ligger i eller nära Mälaren. Här planeras åtgärder för att minska risken för hälsa och miljö i närområdet.

Förändrad markanvändning medför alltid ökad risk för spridning av föroreningar och för direktkontakt med förorenade massor när bostäder byggs på eller nära ett gammalt deponiområde. Vid planering för exploatering på eller nära ett gammalt deponiområde bör alltid fördjupad mark- och vattenundersökning samt riskbedömning göras.

Trafikkontoret har genom f d renhållningsförvaltningen åtagit sig ansvaret för Östra och Västra deponin i Lövsta. Exploateringskontoret har åtagit sig att ansvara för täckning av Skrubbatippen. Även övriga deponier, förutom tippen vid Sköndal och vid Stora Skuggan, ligger på stadens mark och det är staden som varit verksamhetsutövare genom tippning av avfall. Vilken förvaltning som har ansvaret utreds för närvarande av miljöförvaltningen.

Det behövs ytterligare en samlad undersökning av grund- och ytvatten vid samtliga deponier som uppföljning till tidigare undersökning. Det bör då göras flera provtagningar under ett par år för att erhålla en god bild av föroreningssituationen.

Tabell 1 Nedlagda deponier i Stockholm, enligt miljöförvaltningen.

Namn och plats	Typ av avfall som har deponerats	Genomförda åtgärder	Behov av ytterligare åtgärder
Lövstatipparna Är egentligen 3 st (Västra, Östra och Norra tippen), Hässelby. Ligger delvis som utfyllnad i Mälaren.	Hushållsavfall, avloppsslam och aska från förbränning av hushållsavfall och industriavfall.	Kontrollprogram finns. Under 1996-1999 genomfördes omformnings- och tätningsarbeten för att hindra spridning av föroreningar till Mälaren. Täckning av Västra tippen genomförd år 2000. Avslutningsplan för	Åtgärdsförslag för Norra tippen behövs. Översyn av markanvändning och riskbedömning för Lövstaområdet behövs.

Namn och plats	Typ av avfall som har deponerats	Genomförda åtgärder	Behov av ytterligare åtgärder
		Östra tippen år 2004. Täckning av Östra tippen har påbörjats under år 2007.	
Hammarbytippen. Ingår i ett rekreationsområde för Hammarby Sjöstad.	Schaktmassetipp	Kontrollprogram finns. Enkel jordtäckning.	
Johannelundstippen Väster om Vinsta industriområde, 15 ha.	Schaktmassetipp	Enkel jordtäckning.	Ytterligare undersökning och riskbedömning behövs i samband med att bostadsområde planeras på delar av den nedlagda deponin.
Granholmstippen Järvafältet mellan Tensta och Akalla, 21 ha. Delvis skogsbeklädd. Används som golfbana.	Schaktmassetipp	Enkel jordtäckning.	Ytterligare provtagningar och riskbedömning behövs.
Tippen vid Stora Skuggan Norra Djurgården i anslutning till Spegeldammen, 7 ha. Hör till Nationalstadsparken.	Schaktmassetipp Rivningsmassor, sediment från muddring Kulfång finns inom området.	Enkel jordtäckning.	
Tippen vid Stora Sköndal	Schaktmassetipp	Kontrollprogram finns. Enkel jordtäckning.	Norr om tippen planeras bostäder.

Namn och plats	Typ av avfall som har deponerats	Genomförda åtgärder	Behov av ytterligare åtgärder
14 ha Delar av området används som golfbana.			Ytterligare provtagningar och riskbedömning behövs. Krav kan ställas på exploatören.
Högdalstipparna Mellan Högdalen och Fagersjö, 28 ha.	Schaktmassetipp, avloppsslam, slagg	Enkel jordtäckning.	Planeras för rekreationsområde. Ytterligare provtagningar och riskbedömning behövs.
Vårbergstippen Väster om Skärholmen på gränsen till Huddinge kommun, 14 ha. Rekreatiomsområde	Schaktmassetipp, slagg och aska	Enkel jordtäckning.	Bostäder planeras i närheten. Ytterligare provtagningar och riskbedömning behövs. Krav bör kunna ställas på exploatören.
Skrubbatippen Utfyllnad av grusgrop efter avslutad grustäkt.	Schaktmassetipp, eventuellt förekommer även farligt avfall	Övertäckning med jord har skett.	Bättre täckning planeras år 2007 och pengar har erhållits ur "miljömiljarden". Kontrollprogram kommer att fastställas efter genomförda åtgärder för bedömning om det är tillräckligt.

Tabell 2 Genomförda undersökningar vid nedlagda deponier i Stockholm, enligt miljöförvaltningen.

Namn och plats	Genomförda undersökningar	Kommentar till resultat
Lövstatipparna	Provtagning av grund- och ytvatten har gjorts inom ramen för kontrollprogrammet. Undersökning av Norra tippen år 1994. År 2000 gjordes en undersökning av området omkring tipparna.	Förhöjda halter tungmetaller.
Hammarbytippen.	1996: Provtagning av grund- och ytvatten samt mark. 2004 – 2006: Provtagning av ytvatten	Kraftigt förhöjda halter tungmetaller i ytvatten efter ett mindre jordskred ned i diket.
Johannelundstippen	1998: Provtagning av grund- och ytvatten. 1997 och 2004: Provtagning av grundvatten.	Förhöjda halter tungmetaller.
Granholmstippen	1998: Provtagning av grund- och ytvatten. 1997 och 2004: Provtagning av grundvatten.	Igelbäcken är skyddsvärd och ligger inom påverkansområdet. Förhöjda halter tungmetaller. PCB har detekterats.
Tippen vid Stora Skuggan	1998: Provtagning av ytvatten och mark.	Jämförelsevis låga halter tungmetaller i ytvattnet. Bly i mark från kulfång.
Tippen vid Stora Sköndal	1998 och 2005: Provtagning av ytvatten.	Jämförelsevis låga halter tungmetaller i ytvattnet. Klorerade kolväten har påvisats.
Högdalstipparna	1998: Provtagning av grund- och ytvatten. 1997 och 2004: Provtagning av grundvatten.	I grundvattenprov har olja påvisats och jämförelsevis

Namn och plats	Genomförda undersökningar	Kommentar till resultat
		kraftigt förhöjda halter av tungmetaller år 1998, lägre halter uppvisades år 2004.
Vårbergstippen	1998: Provtagning av grundvatten.	Förhöjd halt av kvicksilver har påvisats i grundvattnet.
Skrubbatippen	1997, 1998 och 2004: Provtagning av grundvatten.	I grundvattnet påvisades olja och klorerade kolväten.

Referenser

Johansson Ann-Christine Johansson, Miljöförvaltningen, muntliga kontakt/e-mail maj 2007.

Miljöförvaltningen (2006): "Tipparna i Stockholm", PM daterat 2006-12-11.

Tyréns Infrakonsult AB (1998): "Undersökning av nedlagda avfallsupplag i Stockholm" daterad 1998-12-22.

Tyréns Infrakonsult AB (1998): "Förstudie över nedlagda avfallsupplag i Stockholm" daterad 1998-05-15.

BILAGA 5. SAMMANSTÄLLNING AV NATIONELLA OCH REGIONALA MILJÖMÅL SOM BERÖR AVFALL

NATIONELLA MILJÖMÅL

Det övergripande målet för miljöarbetet är att vi till nästa generation, det vill säga med sikte på år 2020, ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Med detta som utgångspunkt har riksdagen i april 1999 antagit femton nationella miljökvalitetsmål. I november 2005 antogs ytterligare ett. Idag finns det således totalt 16 nationella miljökvalitetsmål.

Till de 16 miljökvalitetsmålen har regeringen fastställt delmål och av dessa är det flera som direkt berör avfallshanteringen.

De nationella miljökvalitetsmålen utgör utgångspunkt för vad som ur miljösynpunkt kan anses som en hållbar avfallshantering. En hållbar avfallshantering förutsätter dock också att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan olika aktörer och ett väl fungerande regelverk.

Avfallshanteringen har betydelse för många av miljömålen, men miljömålen ”God bebyggd miljö”, ”Begränsad miljöpåverkan” och ”Giftfri miljö” är av störst betydelse.¹ Dessa miljömål samt de delmål som Riksdagen fastställt återges i tabell 1 nedan tillsammans med ytterligare fyra av miljömålen för vilka avfallshanteringen bidrar till miljöpåverkan av betydelse.

REGIONALA MILJÖMÅL

Landets länsstyrelser har det övergripande ansvaret för att bryta ned och regionalisera de nationella miljökvalitetsmålen i syfte att anpassa dem till rådande regionala förutsättningar och behov. Länsstyrelsen ska tillsammans med andra regionala myndigheter och organ och i dialog med kommuner, näringsliv, frivilliga organisationer och andra aktörer säkra att miljökvalitetsmålen och delmålen får genomslag i länen. De fastställda regionala miljömålen är i sin tur vägledande på lokal nivå, dvs hos länets kommuner och företag. Länsstyrelserna ska ge kommunerna underlag och hjälpa dem att formulera lokala mål och åtgärdsprogram. Länsstyrelserna har ett regeringsuppdrag att samordna, utvärdera och presentera resultat för hur länet närmar sig de regionala miljömålen. Uppdraget redovisas för regeringen en gång om året som i sin tur rapporterar till riksdagen.

¹ Naturvårdsverket (2005): ”Strategi för hållbar avfallshantering, Sveriges avfallsplan”.

Regionala miljömål för Stockholms län

Länsstyrelsen i Stockholms län tog den 19 maj 2006 beslut om tretton miljömål för Stockholms län. I tabell 1 nedan redovisas regionalt beslutade miljömål med koppling till de nationella miljömål som avfallshanteringen i första hand påverkar.

De flesta regionala miljömål består av ett antal regionala delmål (några miljömål saknar dock delmål). I tabell 1 återges delmål för de tre första miljömålen för vilka avfallshanteringen har störst betydelse. För delmål till övriga regionala miljömål hänvisas till "Miljömål för Stockholms län"². Till varje regionalt delmål finns en eller flera indikatorer, som har tagits fram som en hjälp för uppföljning. Handlingsplaner med åtgärder ska tas fram för varje regionalt miljömål. Handlingsplanerna innehåller åtgärder för respektive regionalt delmål, uppgifter om vem som är ansvarig för åtgärdernas genomförande samt vid vilken tidpunkt åtgärden ska vara genomförd. I framtagandet av handlingsplanerna medverkar flera aktörer såsom kommuner, länsstyrelsen, landstinget, skogsstyrelsen, ideella organisationer, verksamhetsutövare och markägare.

Lokala miljömål

Lokala miljömål för Stockholms Stad revideras under år 2007 och har inte antagits när avfallsplanen utarbetas och därför anges inte lokala mål i detta dokument. För lokala miljömål hänvisas istället till det kommande miljöprogrammet.

Tabell 1. Miljömål som berör avfallshantering. Delmål återges för de tre första miljömålen för vilka avfallshanteringen har störst betydelse. För delmål till övriga regionala miljömål hänvisas till "Miljömål för Stockholms län"³.

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
God bebyggd miljö	Mängden deponerat avfall exklusive gruvavfall skall minska med minst 50 procent till år 2005 räknat från 1994 års nivå.	Planeringsunderlag	Mängden deponerat avfall i länet ska minska med minst 50 procent till år 2010 räknat från 1994 års deponerade mängd i förhållande till befolkningsunderlag och industriell verksamhet.
	Senast år 2010 skall minst 50 procent av hushållsavfallet återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling.	Bullerkartläggning	
	Senast år 2010 skall minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling.	Bevara tysta områden	Minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker i länet ska senast år 2010 återvinnas genom biologisk behandling.
		Uttag av naturgrus	

² Länsstyrelsen i Stockholms län (2006): "Miljömål för Stockholms län", www.ab.lst.se. Att maj 2007.

³ Länsstyrelsen i Stockholms län (2006): "Miljömål för Stockholms län", www.ab.lst.se. Att maj 2007.

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
	Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling. Senast år 2010 skall matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier m.m. återvinnas genom biologisk behandling. Senast år 2015 skall minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark.	Ballastförsörjning Mindre mängd deponerat avfall. Återvinning av avfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker. Återvinning av avfall från livsmedelsindustrier. Energianvändning i bostäder och lokaler	Matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier med mera i länet återvinns senast år 2010 genom biologisk behandling. För detaljerade mål till övriga angivna regionala miljömål hänvisas till ”Miljömål för Stockholms län”
Begränsad klimatpåverkan	De svenska utsläppen av växthusgaser skall som ett medelvärde för perioden 2008–2012 vara minst 4 % lägre än utsläppen år 1990.	Minskade utsläpp av växthusgaser	Utsläpp av koldioxid i länet per person och år ska minska till 3,1 ton år 2010.
Giftfri miljö	Kunskap om kemiska ämnens hälso- och miljöegenskaper (2010) Information om farliga ämnen i varor (2010) Utfasning av farliga ämnen (2007/2010) Fortlöpande minskning av hälso- och miljörisker med kemikalier (2010)	Ökad upphandling av miljömärkta varor Omhändertagande av miljöfarliga ämnen Minskad användning av tungmetaller Förbättrad slamkvalitet Ökad andel miljöbränsle Tjänlig matfisk Rena vattentäkter	Andelen miljömärkta varor och tjänster av den totala offentliga upphandlingen i länet ska öka med fem procent per år. Mängden miljömässigt riktigt omhändertaget kvicksilver, PCB och andra miljöfarliga ämnen från ombyggnad och rivning har ökat senast år 2010 jämfört med år 2004. Spridningen och användningen i länet av bly, kadmium, kvicksilver samt koppar ska minska fram till år 2010 Slam från länets kommunala avloppsreningsverk ska vara av den kvaliteten att det kan läggas på åkermark. Andelen miljöbränsle som säljs i

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
		Förorenade områden	länet ska senast år 2010 ha ökat med 300 procent jämfört med år 2004. All matfisk som fångas i Stockholms län ska senast år 2010 vara tjänlig som människoföda. Länets kommunala vattentäkter ska senast år 2010 vara fria från bekämpningsmedel, organiska miljögifter, läkemedel och hormoner. Samtliga förorenade områden i länet som innebär akuta risker vid direktexponering eller som hotar betydelsefulla vattentäkter eller värdefulla naturområden ska senast år 2010 vara utredda och vid behov åtgärdade.
Frisk luft	Minskade utsläpp av kvävedioxid (2010) Minskade utsläpp av marknära ozon (2010) Minskade utsläpp av flyktiga organiska ämnen (2010) Minskade utsläpp av partiklar (2010)	Minskade utsläpp av kvävedioxid (2010) Minskade utsläpp av flyktiga organiska ämnen (2010) Minskade utsläpp av benso(a)pyren (2015) Minskade utsläpp av partiklar (2010)	
Ingen övergödning	Minskade utsläpp av fosforföreningar (2010) Minskade utsläpp av kväveföreningar till havet (2010) Minskade utsläpp av	Minskade fosforutsläpp Minskade fosforutsläpp från enskilda VA-anläggningar Fosforhalt i avloppsvatten	

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
	kväveoxider till luft (2010)	Utsläpp genom bräddningar Minskade kväveutsläpp (till länets kustvatten) Minskade ammoniakutsläpp	
Bara naturlig försurning	Färre försurade vatten (2010) Ingen ökad försurning av skogsmark (2010) Minskade utsläpp av svaveloxider till luft (2010) Minskade utsläpp av kväveoxider till luft (2010)	Minskad försurning av sjöar och rinnande vatten Minskad försurning av skogsmarken Minskade utsläpp av kväveoxider	
Skyddande ozonskikt	Inget utsläpp av ozonnedbrytande ämnen (2010)	Utsläpp av ozonnedbrytande ämnen	

BILAGA 6. SAMMANSTÄLLNING AV LAGKRAV SOM BERÖR AVFALL

Nedanstående tabell redovisar avfallsregler i EU och Sverige.

Sakområde/ delområde	EU:s rättsakter/ internationella konventioner	Lagar och förordningar	Föreskrifter
1. Övergripande	Rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall Ändrat genom direktiv 91/156/EEG och 91/692/EEG (Rapporteringsdirektivet) Rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall. Ändrat genom direktiv 94/31/EEG	Miljöbalken (1998:808) (MB) 2, 9 15 kap Avfallsförordningen (2001:1063) SFS 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd Förordning (2004:989) om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter	Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2000:14) om tidpunkt för anmälan av anmälningspliktig verksamhet NFS 1991:3 Föreskrifter om kommunal avfallsplan. NFS 2002:32 ändring av 1991:3
Avfallsstatistik	Rådets Förordning nr 2150/2002 av den 25 november om avfallsstatistik		
2. Transporter			
Avfall		Avfallsförordning (2001:1063)	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:3) om transport av avfall
Farligt avfall		– Lag (1982:821) om transport av farligt gods. Förordning (2006:311) om transport av farligt gods	Räddningsverkets föreskrifter om transport av farligt gods (ADR)
In- och utförsel	Rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen. Ändrad genom förordningarna 120/97 (rättad genom 120R/97) och 225/2001 samt Kommissionens beslut den 24 november 1999.	Förordning (1995:701) om gränsöverskridande transport av avfall	

Sakområde/ delområde	EU:s rättsakter/ internationella konventioner	Lagar och förordningar	Föreskrifter
	Rådets förordning (EG) nr 1420/1999 av den 29 april 1999 och kommissionens förordning (EG) nr 1547/1999 om fastställande av gemensamma regler och förfaranden som ska tillämpas på transporter av vissa avfallsslag till vissa länder utanför OECD		
3. Behandling och hantering av avfall			
Sortering av avfall		Avfallsförordning (2001:1063)	NFS 2004:4 och AR om hantering av brännbart och organiskt avfall
Mellanlagring		Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd Avfallsförordningen, (2001:1063)	
Förbränning	Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/76/EG av den 4 december 2000 om förbränning av avfall	Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd Förordning (2002:1060) om avfallsförbränning	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2002:28) om avfallsförbränning Naturvårdsverkets föreskrifter och AR (NFS 2004:4) om hantering av brännbart och organiskt avfall Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2002:26) om utsläpp till luft från förbränningsanläggningar med en effekt på 50 MW eller mer
Deponering	Rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall Rådets beslut av den 19 december 2002 om kriterier och förfaranden för mottagning av avfall via avfallsdeponier i enighet med artikel 16 i och bilaga II till direktiv 1999/31/EG	Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd Förordning (2001:512) om deponering av avfall 15 kap. 34 § MB 22 kap MB Lag (1999:673) om skatt på avfall	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2004:10) om deponering, kriterier och förfarande för mottagning av avfall vid anläggning för deponering av avfall. NFS 2004:4 och AR om hantering av brännbart och organiskt avfall
Biologisk behandling		Förordning (1998:899) om	

Sakområde/ delområde	EU:s rättsakter/ internationella konventioner	Lagar och förordningar	Föreskrifter
		miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd Allmänna hänsynsreglerna 2 kap. Miljöbalken	
4. Producentansvar			
Elavfall	Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG av den 27 januari 2003 om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter	Förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska eller elektroniska produkter Förordning (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer	NFS 2001:8 Föreskrifter och AR om yrkesmässig förbehandling av elavfall
Bilar	Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/53/EG av den 18 september 2000 om uttjänta fordon Kommissionens beslut (2002/525/EG) respektive (2005/293/EG)	Bilskrottningslagen 1975: 343 Bilskrottningsförordning (2007:186) Förordning (1997:788) om producentansvar för bilar	NFS 2002:2 föreskrifter om skrotbilsverksamhet
Däck		Förordning (1994:1236) om producentansvar för däck	
Returpapper		Förordning (2004:557) om producentansvar för returpapper	SNFS 1996:15 föreskrift om uppföljning av insamlingsnivå m.m. för returpapper
Förpackningar	Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall	Förordning (2006:1273) om producentansvar för förpackningar Förordning (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar	
5. Övrigt			
Batterier	Rådets direktiv 91/157/EEG av den 18 mars 1991 om batterier och ackumulatorer som innehåller vissa farliga ämnen Anpassat till teknisk utveckling genom Rådets	Lag (1990:1332) om avgifter för miljöfarliga batterier Förordningen (1997:645) om batterier	

Sakområde/ delområde	EU:s rättsakter/ internationella konventioner	Lagar och förfordningar	Föreskrifter
Kvikksilver	direktiv 98/101/EG och Kommissionens direktiv 93/86/EEG	Förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter	
PCB Priority Pollutants (POP:s)	Rådets direktiv 96/59/EG av den 16 september 1996 om bortskaffande av polyklorerade bifenyler och polyklorerade terfenyler (PCB/PCT) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska ämnen. Stockholmskonventionen Protokollet om långlivade organiska ämnen till konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar Helcom Parcom	Förordning (1998:122) om bortskaffande av PCB m.m. SFS 1985:837 och 1998:122 Förordning (2007:19) om PCB m.m.	Föreskrift från KemI (7 kap 4 § 17 i KIFS 1998:8) om anmälan till produktregistret av PCB och PCT som ska göras av importörer och tillverkare.
Spilloljor	Rådets direktiv 75/439/EEG av den 16 juni 1975 om omhändertagande av spilloljor	Förordning (1993:1268) om spillolja	Skydd mot mark – och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor (SNFS 2003:24)
Avfall från fartyg	Europaparlamentets och Rådets direktiv 2000/59/EG av den 27 november 2000 om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester Londonkonventionen Marpol Helsingforskonventionen	Lag 1980:424 om förorening från fartyg Förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg	Sjöfartsverkets föreskrifter om åtgärder mot vattenförorening från fartyg (SJÖFS 1985:19), ändrad genom (SJÖFS 2001:15) Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd om mottagning av avfall från fartyg (SJÖFS 2001:12) Sjöfartsverkets föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar (SJÖFS 2001:13)
Dumpning	Londonkonventionen	15 kap MB Avfallsförordningen 2001:1063	

Sakområde/ delområde	EU:s rättsakter/ internationella konventioner	Lagar och förordningar	Föreskrifter
Animaliska biprodukter	Europaparlamentets och Rådets förordning nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel	Epizootilagen 1999:657 Zoonoslagen 1999:658 Epizootiförordning 1999:659 Smittskyddslagen 2004:168 Tillkännagivande (2006:1038) om de EG-bestämmelser som kompletteras av epizootilagen (1999:657) Tillkännagivande (2006:1039) om de EG-bestämmelser som kompletteras av zoonoslagen (1999:658)	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hantering av smittförande avfall från hälso- och sjukvården, SOSFS 1999:27(M), ändrad genom SOSFS 2000:4 (M) Föreskrifter (SJVFS 1998:34) om hantering av djurkadaver och animaliska biprodukter. Ändrade genom SJVFS 2003:58/61. F
Jordbruksavfall		12 kap MB Förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket	Föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring
Radioaktivt avfall	Rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning Rådets direktiv 92/3/EURATOM om gränsöverskridande transporter av radioaktivt avfall	Strålskyddslagen, SFS 1988:220 Strålskyddsförordningen, SFS 1988:293 Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Förordning (1984:14) om kärnteknisk verksamhet. Lagen (1992:1537) om finansiering av framtida utgifter för använt kärnbränsle m.m. Förordning (1981:671) om finansiering av framtida utgifter för använt kärnbränsle. Lagen (1988:1597) om finansiering av hantering av visst radioaktivt avfall Förordningen (1988:1598) om finansieringen av visst radioaktivt avfall m.m. Lag (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet Förordning (2007:193) om producentansvar för vissa radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor Förordning (2007:161) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från	SSI FS 2005:1 Föreskrifter och allmänna råd om hantering av aska som är kontaminerad med cesium-137 (SSI FS 1992:4) Föreskrifter om brandvarnare som innehåller strålkälla med radioaktivt ämne SSI FS 2001:1 Föreskrifter om hantering av radioaktivt avfall och kärnavfall vid kärntekniska anläggningar SSI FS 1998:1 Föreskrifter om slutligt omhändertagande och använt kärnbränsle och kärnavfall SSI FS 1995:4 Föreskrifter om kontroll vid in- och utförsel av radioaktivt avfall SSI FS 1983:7 Föreskrifter mm om icke kärnenergianknutet radioaktivt avfall SKIFS 2002:1 Föreskrifter om säkerhet vid slutförvaring av kärnämne och kärnavfall

Sakområde/ delområde	EU:s rättsakter/ internationella konventioner	Lagar och förfordningar	Föreskrifter
		kärnteknisk verksamhet	
6. Användning av avfall	Rådets direktiv 86/278/EEG av den 12 juli 1986 om skyddet för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket	Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 2 kap MB Förordning (1994:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter	NFS 2001:5 Föreskrifter om ändring av kungörelse (SNFS 1994:2) med föreskrifter om skydd av miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket.

BILAGA 7. MILJÖBEDÖMNING AV AVFALLSPLAN FÖR STOCKHOLMS STAD

MILJÖBEDÖMNINGAR AV PLANER OCH PROGRAM

Alla planer och program inom vissa sektorer, t ex avfallshantering, vattenförvaltning och energi, ska genomgå miljöbedömning om de utarbetas och antas av myndigheter, krävs enligt lag och om de väsentligt anger förutsättningarna för prövning av efterföljande åtgärder och verksamheter.

När det gäller en mindre ändring av t ex en energi- eller avfallsplan ska det bedömas i det enskilda fallet om en miljöbedömning behövs eller inte. Som utgångspunkt för bedömningen ska kriterierna för betydande miljöpåverkan användas. De finns i MKB-förordningens bilaga 4.

FÖRESLAGEN AVFALLSPLAN

Föreslagen avfallsplan för Stockholms Stad utgör en revidering av den gällande avfallsplanen, antagen av kommunfullmäktige 12 juni 2006. Gällande avfallsplan har bedömts vara ganska aktuell. I föreslagen avfallsplan har mindre justeringar av målformuleringar gjorts samt uppdateringar av beskrivande delar inklusive statistik över avfallsmängder. Avfallsplanen har anpassats till Naturvårdsverkets nya föreskrifter om innehållet i en kommunal avfallsplan¹ främst med avseende på uppgifter om avfallsanläggningar och åtgärder kopplade till planens mål. Åtgärder kopplade till avfallsplanens mål har även tidigare funnits, men då i olika förvaltnings verksamhetsplaner och dylikt. Nu har åtgärder införts i planen i enlighet med föreskrifterna.

BEHOVSBEDÖMNING

Nedan redovisas en genomgång av kriterierna i bilaga 4, MKB-förordningen.

I bedömningen skall särskilt beaktas i vilken utsträckning planen eller programmet:

- a) anger förutsättningarna för verksamheter eller åtgärder när det gäller plats, art, storlek och driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
- b) har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan,
- c) har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling,
- d) innebär miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, eller
- e) har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning.

¹ NFS 2006:6.

Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat ska bedömas.

Planen anger förutsättningar för behandlingsverksamheter m a p hur planen styr och prioriterar sortering av olika avfallsslag, t ex matavfall och annat avfall till återvinning. Dock bedöms inte planen ange förutsättningar för verksamheter på sådant sätt att det påverkar möjligheten för verksamhetsutövare att söka och få tillstånd enligt miljöbalken.

Planen har betydelse för miljöpåverkan till följd av verksamhetsplaner för kommunens olika förvaltningar. Dock bedöms inte den ändring av planen som gjorts medföra någon betydande förändring i hur planen påverkar kommunens verksamhet.

Planen har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling. Det är ett av planens huvudsakliga syften. Dock bedöms inte den ändring av planen som gjorts medföra någon betydande förändring i hur planen påverkar integreringen av miljöaspekter.

Genomförandet av planen medför inte miljöproblem som är relevanta. Tvärtom är ett av planens syften att mildra miljöproblem till följd av konsumtionen i samhället. Genomförandet av planen medför inte uppförande av nya behandlingsanläggningar. På sikt kan ny behandlingsanläggning för matavfall bli aktuellt i regionen. Det ingår dock inte i denna avfallsplan.

Planen har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning, eftersom planen är en del av detta. Dock bedöms inte den ändring av planen som gjorts medföra någon betydande förändring i hur planen påverkar genomförandet av miljölagstiftningen.

Avslutningsvis kan konstateras att avfallsplanens syfte huvudsakligen är att avhjälpa och mildra olika miljöproblem kopplade till avfallshanteringen.

Eftersom det endast är en mindre revidering av gällande avfallsplan bedömer kommunen att det inte finnas något behov av miljöbedömning av avfallsplanen i detta fall.

BILAGA 8. ORDLISTA OCH DEFINITIONER

Avfall	Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med (MB 1998:808).
Avfall Sverige	Avfallsbranschorganisation
Avfallshierarki	Hierarki för hur avfall skall omhändertas. Ursprungligen från EU men även implementerad i Sverige.
Avfallsminimering	Att minska mängden avfall som genereras. Högst prioriterat på avfallshierarkin.
Avfallsplan	Varje kommun har skyldighet att som en del av Renhållningsordningen upprätta en avfallsplan för allt avfall som uppkommer i kommunen.
Biologisk behandling	Nedbrytning av lätt nedbrytbart organiskt material genom rötning eller kompostering.
Bortskaffande	Förfarande som anges i bilaga 5 avfallsförordningen (2001:1063), ex. deponering.
Bottenaska	Restprodukt från förbränning.
Brukarundersökning	Enkät- och telefonundersökning bland förvaltningens samtliga fyra kundgrupper (villaägare, lägenhetsboende, företagare samt flerbostadshusägare/förvaltare) med frågor om kunskap i avfallsfrågor, förtroende för stadens avfallshantering samt betyg på servicenivå för stadens avfallshantering.
Brännbart avfall	Sådant avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen startat (SFS 2001:1063).
Deponering	Bortskaffningsförfarande som innebär att avfall läggs en deponi (SFS 2001:1063).
EEA	Elektriska och elektroniska produkter som blivit avfall.
El-Kretsen AB	Organisationen som producenterna av elektroniska och elektriska varor bildat för att hantera producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter.
Energiåtervinning	Återvinningsförfarande som innebär att avfallet energiutnyttjas.
EWC	European Waste Catalogue, EG:s avfallskatalog, en lista över alla avfallstyper.
Farligt avfall, FA	Farligt avfall listas markeras med en * i bilaga 2 avfallsförordningen (2001:1063).
Fastighetsnära insamling	Insamling av avfall i eller vid fastigheten. Tillgänglig enbart för de boende i fastigheten.
Flygaska	Restprodukt från förbränning som transporteras med förbränningsgaserna.
Fraktion	En viss utsorterad del av avfallet, t.ex. glas, matavfall eller brännbart avfall.
Förpacknings- och tidningsinsamlingen, FTIAB	Samarbetsbolag bildat av materialbolag för förpackningar och tidningar. Har till uppgift att samordna lokala etableringar för insamling av förpackningar och tidningar.

Grovavfall	Sådant hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl (NFS 2004:4).
Hushållsavfall	Avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet (SFS 1998:808). Till gruppen räknas avfall från olika slag av mänsklig livsföring, t.ex.: pappersavfall ur tidningar och tidskrifter, sopor, köksavfall och mindre skrymmande trädgårdsavfall, skrymmande avfall (grovavfall) som utrangerade möbler etc. samt grövre trädgårdsavfall latrin. Lokaler eller anläggningar vid vilka avfall jämförliga med hushållsavfall uppkommer kan vara t.ex.: industrier, personalmatsalar, skolor samlingslokaler, sjukhus och andra vårdinrättningar, affärsrörelser, restauranger, järnvägsstationer, fritidsanläggningar.
KF	Kommunfullmäktige
Kfs	Kommunal författningssamling
Komposter	Biologisk behandling där organiskt avfall bryts ned aerobt (under förbrukning av syre) (jämför rötning).
Materialåtervinning	Återvinningsförfarande som innebär att avfallet materialutnyttjas.
MB	Miljöbalken (SFS 1998:808)
MHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Miljömiljarden	Stockholms stad avsatte, i bokslut 2002, 1 miljard kronor för miljöinriktade insatser för att undvika miljö- och hälsoskyddsproblem i framtiden. Stadens förvaltningar och bolag kan ansöka medel för sanering av förorenad mark, sjöar och vattendrag samt andra angelägna miljöprojekt.
Miljöstation	Insamlingsplats för hushållens farliga avfall (ofta placerad vid bensinstation).
Metallkretsen AB, MK	Materialbolag ägt av metallförpackningsproducenterna
Mobil miljöstation	Mobil insamlingsplats för hushållens farliga avfall, som i Stockholm ägs och drivs av staden.
NV	Naturvårdsverket, statlig myndighet.
Organiskt avfall	Avfall som innehåller organiskt kol, exempelvis biologiskt avfall och plastavfall.
Plastkretsen AB	Privat materialbolag, ägt av plastförpackningsproducenterna
Plockanalys	En plockanalys genomförs som ett led i avfallsplaneringen för att man vill ta reda på vad ett materialflöde, tex. hushållens ”soppåse”, består av. Genom manuell sortering delar man upp ett materialflöde i olika fraktioner som sedan vägs. Plockanalyser på hushållsavfall från villor och flerbostadshus har i Stockholm genomförts under 1986, 1994, 1997, 1998, 2003 samt under år 2005. Svenska Renhållningsverksföreningen, RVF, har nyligen givit ut en rapport om andra genomförda plockanalyser, (RVF Utveckling 2005:05): ”Trender och variationer i hushållsavfallets sammansättning – Plockanalys av hushållens säck- och kärlavfall i sju svenska kommuner.”
Pressretur AB	Privat materialbolag, ägt av tidningsproducenterna.
Producent	Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning eller den som i sin yrkesmässiga

	verksamhet frambringa avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- och miljöskäl (SFS 2001:1063).
Producentansvar	Producenterna har ansvar för att en vara eller produkt samlas in och omhändertas genom återvinning, återanvändning eller bortskaffning på ett sådant sätt som krävs för en hälso- och miljömässigt godtagbar avfallshantering (förpackningar, tidningar, däck, bilar och el-avfall).
RAS	Regional Avfallssamverkan i Stockholms län (byter under 2007 namn till Stockholmsregionens avfallsråd)
Renhållningsavgift	I Miljöbalken 27:e kapitel, 4-5 §§ behandlas renhållningsavgifter. Renhållningsavgiften ska täcka kommunens hela självkostnad. Där ingår att administrera verksamheten genom avfallsplanering, kundservice fakturering och information. Dessutom ska avgiften täcka den service som ges vid återvinningscentralerna i form av mottagning av grovavfall och hushållens farliga avfall. Till detta kommer hämtningsavgifter och behandlingsavgifter. Tillsammans utgör dessa renhållningsavgiften. Avgiften får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshantering främjas.
Renhållningstaxa	Enligt Miljöbalken 27:e kapitel, 6 §, skall renhållningsavgift betalas enligt den taxa som kommunfullmäktige beslutar.
TK	Trafikkontoret
TRN	Trafik- och renhållningsnämnden
Returwell AB, RWA	Privat materialbolag, ägt av producenter av wellförpackningar.
Rötning	Anaerob (syrefri) behandlingsmetod för organiskt avfall där biogas bildas (jämför kompostering).
SBK	Stadsbyggnadskontoret
SBN	Stadsbyggnadsnämnden
SDF	Stadsdelsförvaltning
SDN	Stadsdelsnämnd
SFS	Svensk författningssamling, lagar
SGÅ	Svensk Glasåtervinning, privat materialbolag ägt av glasförpackningsproducenterna.
SKÅ	Svensk kartongåtervinning, privat materialbolag ägt av kartongproducenterna.
Slaggrus	Lagrad och sorterad bottenaska från avfallsförbränning.
SLK	Stadsledningskontoret
Soppåsen	Del av hushållsavfallet även kallat städsäck. Uppkommer vid hushåll och verksamheter. Kommunen har insamlings- och behandlingsansvar.
SRV återvinning AB	Kommunalt avfallsbolag, ägt av Huddinge, Botkyrka, Salem, Haninge och Nynäshamns kommuner.
Staden	Stockholms kommun
SVA	Statens Veterinärmedicinska Anstalt.
SVAB	Stockholm Vatten AB
SÖRAB	Söderhalls Renhållnings AB. Kommunalt avfallsbolag ägt av:

	Danderyd, Järfälla, Lidingö. Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands-Väsby, Vallentuna.
USK	Utrednings- och statistikkontoret
Återanvändning	Användning av kasserad produkt utan föregående förädling.
Återbruk	Se <i>återanvändning</i>
Återvinning	Utnyttjande av avfall genom material- eller energiåtervinning.
Återvinningscentral, ÅVC	Större, bemannad insamlingsplats för hushållens grovavfall, ägs av kommunen (i Stockholms stad finns fyra: Vanadisberget, Lövsta, Östberga och Vantör).
Återvinningsstation, ÅVS	ÅVS, Obemannad insamlingsplats med containrar för förpackningsavfall, returpapper, som ägs och drivs av producenterna.